

2004. gada pārskats

Saturs

- Datu valsts inspekcijas direktores Signes Plūmiņas ziņojums
- Datu valsts inspekcijas pamatfunkcijas un pienākumi
- Datu valsts inspekcijas aktivitātes normatīvo aktu izstrādē
- Personas datu apstrādes sistēmu reģistrācija Datu valsts inspekcijā
- Fizisko personu datu aizsardzība, iedzīvotāju sūdzības par pārkāpumiem personas datu apstrādē
- Personas datu apstrādes audits un auditori
- Elektronisko dokumentu likumā noteikto funkciju izpilde
- Informācijas atklātības likuma uzraudzība
- Sabiedrības informēšana un publiskās aktivitātes.
- Phare programmas COP 2002 projekts Nr.LV/2002/IB/OT/01 “*Datu valsts inspekcija*”
- Informācija par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu
- Datu valsts inspekcijas personāla izglītošana un kvalifikācijas celšana
- DVI struktūras shēma ar štata vietām
- 2005.gadā veicamie nozīmīgākie uzdevumi un plānotie pasākumi

Datu valsts inspekcijas direktores Signes Plūmiņas ziņojums

Ir aizritējis ceturtais Datu valsts inspekcijas darba gads, un nododu Jums vērtējumam pārskatu par Datu valsts inspekcijas darbību 2004.gadā, kā arī es gribētu Jums sniegt nelielu ieskatu par personas datu aizsardzības aktualitātēm pagājušajā gadā un tuvākajā laikā.

Indivīda tiesības uz privātumu ir būtisks cilvēktiesību aspekts, kas iekļauts Fizisko personu datu aizsardzības likumā. Tomēr tās nav absolūtas tiesības, tās jāsabalansē ar citām konkurējošām pamattiesībām un sociālajām interesēm. Datu valsts inspekcijas izaicinājums laikmetā, kad notiek ātra informācijas apmaiņa un strauji mainās komunikācijas tehnoloģijas, kā arī palielinājusies indivīda informētība, ir nodrošināt līdzsvaru starp indivīda tiesībām uz privātumu un sabiedrības drošības interesēm neradot šķēršļus informācijas brīvai aprītei.

Indivīda privātuma aizsardzība vienmēr ir vērtējama kā izaicinājums, it īpaši tad, ja ne visas iesaistītās puses darbojas atklāti un caurskatāmi. Latvijā fizisko personu datu aizsardzības jomā ir sperti svarīgi soļi, un viens no tiem ir personu datu aizsardzības vērtības apzināšana kopējā cilvēktiesību sistēmā. Sistemātiski tiek veidota

sabiedrības izpratne par datu aizsardzības jautājumiem. Globalizācijas procesiem attīstoties un pieaugot jaunāko tehnoloģiju izmantošanai, aizvien svarīgāk kļūst sabalansēt drošības prasības ar personu datu aizsardzības tiesībām, kā to nosaka personas datu aizsardzības likumdošana. Datu aizsardzības jomā visai sabiedrībai ir liels izaicinājums – aizsargāt indivīda tiesības uz privātumu, vienlaicīgi apzinoties, ka sabiedrībai nepieciešama sabiedriskā drošība. Tādēļ datu aizsardzības uzraudzīšana ir dinamisks process, kas strauji attīstās.

2004.gads uzskatāms par ļoti nozīmīgu gadu Latvijas valsts attīstības vēsturē, sasniedzot vienu no izvirzītajiem mērķiem – Latvija kļūst par pilntiesīgu Eiropas Savienības dalībvalsti. Lai šis mērķis piepildītos, arī personas datu aizsardzības jomā nacionālā likumdošana tika saskaņota ar Eiropas Savienības direktīvu prasībām. Latvijā, tāpat kā citās Eiropas Savienības valstīs, indivīds par datu aizsardzības jautājumiem sāk interesēties vienīgi tad, kad tiek aizskarts viņa privātums, tomēr ar katru gadu Latvijā palielinās iedzīvotāju informētība par indivīda tiesībām attiecībā uz fizisko personu datu aizsardzību.

XXI gadsimts ir ieviesis izmaiņas publiskās pārvaldes darbā. Iedzīvotāji no publiskās pārvaldes pieprasa, lai tā būtu pieejama, uzticama, atklāta, tās rīcība saprotama un būtu nodrošināta iespēja iedzīvotāju iesaistīšanai dažādu jautājumu risināšanā. Kā viens no nozīmīgākajiem procesiem, ko Datu valsts inspekcija īstenoja 2004.gadā, bija sabiedrības informēšanas kampaņa un sabiedrības izpratnes personas datu aizsardzības jautājumos veicināšana. Indivīda tiesības uz privātumu ir garants sabiedrības tiesībām uz pašcieņu. Sabiedrībai ir jāapzinās savas tiesības uz personas datu aizsardzību kā vienu no tās neatņemamām

tiesībām uz privātumu un kopumā uz cilvēktiesībām. Sabiedrības informēšanai plānots pievērst lielāku uzmanību arī Eiropas Savienības ietvaros, veicinot aktīvāku personas datu aizsardzības uzraudzības institūciju sadarbību šī jautājuma risināšanā.

Tāpat viens no svarīgākajiem notikumiem Datu valsts inspekcijā 2004.gadā bija inspekcijas Stratēģiskā attīstības plāna 2004. – 2007.gadam apstiprināšana. Galvenie inspekcijas vidējā un īstermiņa pamatuzdevumi ir šādi:

1. nodrošināt pilnvērtīgu personas datu aizsardzības uzraudzību, atbilstoši Fizisko personu datu aizsardzības likuma un Eiropas Savienības prasībām;
2. pilnveidot personas datu aizsardzības noteikumu ieviešanu valsts un pašvaldību institūcijās, kā arī privātajā sektorā;
3. uzlabot sabiedrības izpratni par personas datu aizsardzību nozīmi, uzdevumiem un mērķiem;
4. veicināt praksi, kad katrs cilvēks var kontrolēt informāciju par sevi, t.i., kontrolēt, kā citi lieto, jeb zināt kā citi lieto šo informāciju;
5. ieviest Informācijas atklātības likuma uzraudzību un nodrošināt vienotu informācijas atklātības principu ieviešanu;
6. nodrošināt Elektronisko dokumentu likumā Inspekcijai deleģēto funkciju izpildi – akreditēt uzticamos sertifikācijas pakalpojumu sniedzējus un uzraudzīt to darbību.

Datu valsts inspekcijas uzdevumu izpildes nodrošinājums nav iedomājams bez cilvēkresursiem un katra konkrētā darbinieka kompetences, profesionalitātes, lojalitātes, gribasspēka un motivācijas sasniegt iestādes izvirzītos mērķus. 2004.gadā tika veikti vairāki

pasākumi, lai celtu DVI darbinieku kapacitāti un lai saliedētu inspekcijas darbiniekus komandas darbam. Pārrunās ar darbiniekiem 2003.gadā tika konstatēta nepieciešamība nodrošināt darbinieku objektīvāku izvērtēšanu, tādēļ 2004.gada ietvaros Datu valsts inspekcijas darbinieku novērtēšanā tika izdarītas izmaiņas, proti, darbinieki daļēji tika izvērtēti pēc 360 grādu metodes, kad par darbinieka vērtētājiem kļūst gan tiešais vadītājs, gan kolēģi, gan padotie, gan klienti un pats darbinieks. Tā rezultātā ir iespējams objektīvāk izvērtēt katra individuālā darbinieka sniegumu. Šāda darbinieku izvērtēšanu notiek papildus Civildienesta likumā noteiktajai ierēdņu izvērtēšanai.

Tāpat inspekcijas nākotnes plāni ir saistīti ar personas datu aizsardzības vienkāršošanu. Tas nav viegli. Likumus varētu būt grūti saprast, taču datu aizsardzības pamatprincipi nav sarežģīti un tie ir vispārpieņemti. Atsaucoties uz to, ka “datu aizsardzības dēļ mēs nevaram izdarīt”, notiek slēpšanās aiz nepatiesiem iemesliem. Likumdošana kopumā ļoti reti pārtrauc likumīgas aktivitātes īstenošanu, bet gan reglamentē to, kā informāciju apstrādāt tā, lai nerastos nepatīkami pārsteigumi un kļūdas.

Mums nav šaubu par to, ka ir nepieciešams veicināt tādas vides attīstību Latvijā, kurā cieņa attiecībā uz personas privātumu ir svarīga visas sabiedrības un katra indivīda labklājībai. Esam gatavi sastapties ar izaicinājumiem, kas radīsies, veicot Datu valsts inspekcijai uzliktos pienākumus, un turpināt darbu informējot sabiedrību par datu aizsardzības jautājumiem. Nākotnē plānots likt uzsvaru uz praktisku risinājumu meklēšanu attiecībā uz personas datu aizsardzību. Lai gan ir svarīgi veicināt rezultātu sasniegšanu, gadījumos, kad inspekcija ir izsmēlusi visas citas iespējas, tiks izmantotas normatīvajos aktos noteiktās normas, lai veicinātu korektīvas rīcības.

Likumdošanas ievērošana nav pašmērķis. Mūsu vispārējais mērķis ir pēc iespējas efektīvāk un ar minimālu apgrūtinājumu sasniegt rezultātus, kuru dēļ mēs pastāvam:

- nodot oficiālo informāciju atklātībai, ja vien nepastāv kāds iemesls kādēļ to nedarīt;
- nodrošināt, ka informācija par personām tiek atbilstoši aizsargāta.

Signe Plūmiņa

Datu valsts inspekcijas direktore

Datu valsts inspekcijas pamatfunkcijas un pienākumi

Datu valsts inspekcija ir Tieslietu ministrijas pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas darbojas saskaņā ar Ministru kabineta 2000.gada 28.novembra noteikumiem Nr.408 “Datu valsts inspekcijas nolikums”.

DVI uzsāka savu darbu 2001.gadā un tās funkcijas ir noteiktas Fizisko personu datu aizsardzības likumā, Elektronisko dokumentu likumā un Informācijas atklātības likumā.

Uzraugot Fizisko personu datu aizsardzības likuma ievērošanu DVI darbojas neatkarīgi. Inspekcijas pieņemtos lēmumus var pārsūdzēt vienīgi tiesā.

DVI pienākumi personas datu aizsardzības jomā ir:

- 1) nodrošināt valstī personas datu apstrādes atbilstību šā likuma prasībām;
- 2) pieņemt lēmumus un izskatīt sūdzības, kas saistītas ar personas datu aizsardzību;
- 3) reģistrēt personas datu apstrādes sistēmas;
- 4) ierosināt un veikt darbības, kas vērstas uz efektīvāku personas datu aizsardzību un sniegt atzinumus par valsts un pašvaldību institūciju veidojamo personas datu apstrādes sistēmu atbilstību normatīvo aktu prasībām;
- 5) kopīgi ar Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekciju lemt par personas datu apstrādes sistēmu nodošanu valsts arhīviem glabāšanā;
- 6) akreditēt personas, kas vēlas veikt sistēmu auditu valsts un pašvaldību institūciju personas datu apstrādes sistēmās Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

DVI pienākumi elektronisko dokumentu jomā ir:

1) akreditēt sertifikācijas pakalpojumu sniedzējus atbilstoši brīvprātīgas akreditācijas principam;

2) pārbaudīt, vai uzticami sertifikācijas pakalpojumu sniedzēji ievēro sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas noteikumus;

3) izveidot ekspertu, kam ir tiesības veikt sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošību pārbaudes, sarakstu;

4) uzraudzīt, lai uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju izsniegto, anulēto, apturēto un atjaunoto kvalificēto sertifikātu elektroniskā paraksta pārbaudes datu un laika zīmoga reģistri būtu pieejami nepārtrauktā tiešsaistes režīmā.

DVI pienākums informācijas atklātības jomā ir uzraudzīt Informācijas atklātības likuma ievērošanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Datu valsts inspekcijas aktivitātes normatīvo aktu izstrādē

Lai nodrošinātu Latvijas normatīvo aktu atbilstību Eiropas Savienības prasībām un personas datu aizsardzības principiem, Datu valsts inspekcija 2004.gadā izstrādāja vairākus normatīvos aktus, kā arī piedalījās dažādās darba grupās, kas izstrādāja normatīvos aktus un politiskos dokumentus.

Grozījumi Elektronisko dokumentu likumā

2004.gada 1.janvārī spēkā stājās Elektronisko dokumentu likums, kura 3.panta piektā daļa nosaka, ka elektronisko dokumentu apritē starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un juridiskajām personām elektroniskais dokuments uzskatāms par parakstītu, ja tam ir drošs elektroniskais paraksts un laika zīmogs. Savukārt, drošs elektroniskais paraksts ir tāds, kurš apliecināts ar kvalificētu sertifikātu un kuru atbilstoši šim likumam var izsniegt tikai uzticams sertifikācijas pakalpojuma sniedzējs.

Ievērojot, ka valstī vēl nebija (un arī nav) neviena uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja, elektroniskie dokumenti, ar kuriem apmainās valsts iestādes, netiek apliecināti ar drošu elektronisko parakstu, līdz ar to tiem nebija juridiska spēka un tos nebija iespējams izmantot juridisku jautājumu risināšanai. Tādējādi likuma mērķis – vienkāršot dokumentu apriti un panākt elektronisko dokumentu juridisko atzīšanu - netika sasniegts. Elektronisko dokumentu likuma 3.panta otrā daļa paredzēja, ka elektroniskais dokuments uzskatāms par pašrocīgi

parakstītu, ja tam ir drošs elektroniskais paraksts. Tas nozīmē, ka arī privātpersonām, slēdzot savā starpā darījumus vai kā citādi risinot juridiskos jautājumus, jāizmanto tikai droši elektroniskie paraksti. Tas neatbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 1999.gada 13.decembra direktīvai 1999/93/EC par Kopienas elektronisko parakstu sistēmu, saskaņā ar kuru elektroniskajam parakstam nevar liegt juridisko atzīšanu tikai tāpēc, ka tas nav apliecināts ar kvalificētu sertifikātu, ko izsniedzis akreditēts (uzticams – Elektronisko dokumentu likuma izpratnē) sertifikācijas pakalpojumu sniedzējs.

Papildus, lai nodrošinātu elektroniskā paraksta izmantošanu atbilstoši Eiropas Savienības noteiktajām prasībām vienotas standartizācijas jomā, bija nepieciešams noteikt tehniskās un organizatoriskās prasības kvalificētiem sertifikātiem, sertifikācijas pakalpojumu sniedzējiem, droša elektroniskā paraksta radīšanas līdzekļiem un droša elektroniskā paraksta verificēšanai.

Pēc 2004.gada 1.maija saistībā ar Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā saskaņā ar Eiropas Savienības direktīvas Nr. 1999/93/EC “Par Kopienas pamatnostādņēm elektroniskā paraksta jomā” 4.pantu ir aizliegts ierobežot citas Eiropas Savienības dalībvalsts sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja darbību un sertifikācijas pakalpojumu sniegšanu Latvijā, izvirzot Elektronisko dokumentu likuma 26.panta 5.punktā prasību, ka *ārvalstī izsniegtam kvalificētam sertifikātam ir šajā likumā noteiktais juridiskais statuss un tiesiskās sekas, ja sertifikāta statusu un ar sertifikāta saistītos elektroniskā paraksta pārbaudes datus var pārbaudīt, atrodoties Latvijā, un to izsniedzis Eiropas Savienības dalībvalstī akreditēts sertifikācijas pakalpojumu sniedzējs vai to garantē Eiropas Savienības dalībvalstī akreditēts sertifikācijas pakalpojumu sniedzējs.* Saskaņā ar minētās direktīvas 3.1.pantu sertifikācijas

pakalpojumu sniedzēja akreditācija ir brīvprātīga, un, tādējādi akreditācija nevar būt par nosacījumu, pēc kura tiek noteikts Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegta kvalificētā sertifikāta statuss Latvijā.

Līdz ar to, lai steidzami risinātu iepriekš minētās problēmas un tādējādi arī iedzīvinātu, radot Eiropas Savienībā noteiktos nepieciešamos priekšnosacījumus, elektronisko dokumentu apriti, Datu valsts inspekcija izstrādāja priekšlikumus grozījumiem Elektronisko dokumentu likumā. Saeima grozījumus Elektronisko dokumentu likumā pieņēma 2004.gada 28.oktobrī.

Grozījumi Elektronisko dokumentu likumā nosaka, ka:

1. elektroniskais dokuments uzskatāms par pašrocīgi parakstītu, ja tam ir drošs elektroniskais paraksts. elektronisko dokumentu uzskata par pašrocīgi parakstītu arī tajos gadījumos, kad tam ir elektroniskais paraksts un puses par elektroniskā dokumenta parakstīšanu ar elektronisko parakstu ir vienojušās rakstveidā. Šādā gadījumā rakstveida vienošanās noformējama un parakstāma uz papīra vai elektroniski ar drošu elektronisko parakstu (likuma 3.panta otrā daļa, trešā daļa un piektā daļa; 5.panta otrā daļa);
2. Ministru kabinets nosaka tehniskās un organizatoriskās prasības, kādām atbilst kvalificēts sertifikāts, uzticams sertifikācijas pakalpojumu sniedzējs, droši elektroniskā paraksta radīšanas līdzekļi, kā arī kārtību, kādā veicama elektroniskā paraksta droša verificēšana (likuma 14.1.pants);
3. ārvalstī izsniegtam kvalificētam sertifikātam ir šajā likumā noteiktais juridiskais statuss un tiesiskās sekas, ja

sertifikāta statusu un ar sertifikātu saistītos elektroniskā paraksta pārbaudes datus var pārbaudīt, atrodoties Latvijā, un to izsniedzis Eiropas Savienības dalībvalstī reģistrēts sertifikācijas pakalpojumu sniedzējs, vai to garantē Eiropas Savienības dalībvalstī reģistrēts sertifikācijas pakalpojumu sniedzējs.

Noteikumi par uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja civiltiesiskās atbildības minimālo apdrošināšanas summu.

2002.gada 20.novembrī tika pieņemts Elektronisko dokumentu likums. Saskaņā ar šī likuma 14.panta piekto daļu (likuma 20.11.2002. redakcija) tika noteikts, ka minimālo apdrošināšanas summu un apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanas kārtību nosaka Ministru kabinets. Ņemot vērā minēto, Ministru kabinets 2004.gada 6.janvārī pieņēma noteikumus Nr.2 “Noteikumi par uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja civiltiesiskās atbildības minimālo apdrošināšanas summu un apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanas kārtību”, vienlaicīgi nosakot, ka Tieslietu ministrijai jāizstrādā likumprojekts par grozījumiem Elektronisko dokumentu likuma 14.panta piektajā daļā, precizējot Ministru kabineta dotā pilnvarojuma apjomu, jo, saskaņā ar nozares ekspertu viedokli, Ministru kabineta noteikumos nebija iespējams iestrādāt konkrētu formulu vai mehānismu apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanai. Līdz ar to tika izstrādāts noteikumu “Noteikumi par uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja civiltiesiskās atbildības minimālo apdrošināšanas summu” projekts. Ņemot vērā, ka Eiropā vēl nav nostiprinājusies vienota prakse šajā jautājumā, katra dalībvalsts

nosaka apdrošināšanas maksu individuāli, ievērojot vispārīgo Direktīvas 1999/93/EK prasību, ka uzticamam sertifikācijas pakalpojumu sniedzējam ir jāuztur pietiekošus finansiālos resursus, lai darbotos saskaņā ar minētajā Direktīvā noteiktajām prasībām un uzņemtos risku par zaudējumu, piemēram, nodrošinot atbilstošu apdrošināšanu. Līdz ar to, Latvijā uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja civiltiesiskās atbildības minimālā apdrošināšanas summa ir noteikta ņemot par paraugu Igauniju, kur uzticams sertifikācijas pakalpojumu sniedzējs jau veiksmīgi darbojas. Noteikumu projekts izsludināts Valsts sekretāra sanāksmē 2004.gada 9.decembrī.

**Elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas,
glabāšanas un aprites kārtība valsts un pašvaldību iestādēs un
kārtība, kādā notiek elektronisko dokumentu aprite starp valsts un
pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un
juridiskajām personām.**

Saskaņā ar grozījumiem Elektronisko dokumentu likumā 2004.gada oktobrī Datu valsts inspekcija 2004.gada beigās precizēja Ministru kabineta noteikumu “Elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtība valsts un pašvaldību iestādēs un kārtība, kādā notiek elektronisko dokumentu aprite starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām” projektu.

Noteikumi nosaka:

1. elektronisko dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtību, izņemot, ja elektroniskos dokumentus izstrādā fiziskās un juridiskās personas un šos dokumentus nav

- paredzēts iesniegt valsts un pašvaldību iestādēs;
2. datņu formātus, kas jālieto elektronisko dokumentu izstrādāšanā un noformēšanā;
 3. elektronisko dokumentu aprites kārtību starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām;
 4. ka pastāv iespēja rakstveidā vienoties par elektroniskā dokumenta parakstīšanu ar elektronisko parakstu;
 5. ka elektroniskos dokumentu apriti nodrošina, izmantojot elektronisko pastu, valsts un pašvaldību iestāžu izveidotas speciālas tiešsaistes formas un citus elektroniskos datu nesējus;
 6. elektronisko dokumentu glabāšanas kārtību valsts un pašvaldību iestādēs līdz nodošanai valsts arhīvam glabāšanā.

Noteikumu būtiskākais jauninājums ir iespēja vienoties par elektroniskā dokumenta parakstīšanu ar elektronisko parakstu. Šāda vienošanās palīdz izvairīties no prasības pēc drošā elektroniskā paraksta. Ja ir šāda vienošanās, tad elektroniskais dokuments nav obligāti jānodrošina ar likumā noteiktajiem rekvizītiem, kā arī nav jāpiemēro citi šā likuma panti, kas minēti noteikumu 3.punktā. Noteikumu projekts izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2004.gada 4.novembrī.

Darba grupu priekšlikumu izstrādei par elektroniskā

paraksta ieviešanu.

Ministru prezidents 2004.gada 14.janvārī izveidoja (rīkojums Nr.15) darba grupu priekšlikumu izstrādei par elektroniskā paraksta ieviešanu, lai saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija sēdes protokollēmuma (prot. Nr.38 24.§) "Noteikumu projekts "Noteikumi par sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošības aprakstā norādāmo informāciju"" 2.punktu un Ministru kabineta 2004.gada 6.janvāra sēdes protokollēmuma (prot. Nr.1 15.§) "Noteikumu projekts "Elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtība valsts un pašvaldību iestādēs un kārtība, kādā notiek elektronisko dokumentu aprite starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām"" 2.punktu izstrādātu priekšlikumus par elektroniskā paraksta ieviešanu valsts institūcijās un tā pieejamību iedzīvotājiem. Darba grupā piedalījās arī pārstāvji no Datu valsts inspekcijas. Darba grupa sagatavoja un iesniedza Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu.

Darba grupa vienojās par sekojošiem nosacījumiem:

- apmaiņas dokumenta veids - informatīvās vēstules;
- testēšanas vide tiek ierobežota un atbilst Ministru kabineta 2002.gada 28.maija instrukcijā Nr.3 „Ministru kabineta kārtības rullī noteikto dokumentu elektroniskās aprites kārtība” noteiktajam;
- kā sertifikāta pakalpojumu sniedzējs tiek izvēlēts SIA „Lursoft IT” ar viņu izstrādāto elektronisko parakstu sistēmu Komersants.lv. (atbilst starptautiskajam standartam X.509).

Testēšanas procesā darba grupa iepazīnās ar vairākām lokālām

informācijas aprites sistēmām (Datu valsts inspekcijā, Tieslietu ministrijā un Finanšu un kapitāla tirgus komisijā), kuras izveidotas uz dažādām platformām, un, kurās, pēc izstrādātāju viedokļa, ir integrēta elektroniskā paraksta funkcionalitāte. Pēc darba grupas lūguma valsts AS „VITA” izveidoja savu elektroniskā paraksta sertifikātu (funkcionalitāte nav pietiekami pārbaudīta).

Noteikumi par tehniskajām un organizatoriskajām prasībām, kādām atbilst kvalificēts sertifikāts, uzticams sertifikācijas pakalpojumu sniedzējs, droši elektroniskā paraksta radīšanas līdzekļi, kā arī kārtību, kādā veicama elektroniskā paraksta droša verificēšana.

Ministru kabineta noteikuma projekts izstrādāts pamatojoties uz Elektronisko dokumentu likuma 14.¹pantu (2004.gada 28.oktobra likums “Grozījumi Elektronisko dokumentu likumā” 5.pants).

Noteikumu projektu izstrādāja darba grupa, kas izveidota saskaņā ar 2004.gada 27.septembra Tieslietu ministrijas rīkojumu Nr.1-1/330, un, kuras sastāvā bija pārstāvji no Datu valsts inspekcijas, Latvijas Informāciju tehnoloģiju un telekomunikāciju asociācijas, Informācijas sabiedrības biroja, BOVAS “Latvijas pasts”, Valsts informācijas tīkla aģentūras, Valsts ieņēmumu dienesta, Latvijas Pašvaldību savienības, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes, Finanšu un tirgus kapitāla komisijas. Darba grupu vadīja Datu valsts inspekcijas direktore S.Plūmiņa.

Šis Ministru kabineta noteikumu projekts nosaka tehniskās un organizatoriskās prasības, kādām jāatbilst kvalificētam sertifikātam, uzticamam sertifikācijas pakalpojumu sniedzējam, drošiem elektroniskā

paraksta radīšanas līdzekļiem, kā arī kārtību, kādā veicama elektroniskā paraksta droša verificēšana.

Šajos noteikumos ir noteiktas prasības, ņemot par pamatu:

1. Latvijas nacionālos standartus LVS ETSI TS 101 456 V 1.2.1:2004 un LVS ETSI TS 102 023 V 1.2.1:2004, kas attiecas uz uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzējiem, un, attiecībā uz kuriem speciāli eksperti novērtēs potenciālā uzticamo sertifikācijas pakalpojuma sniedzēja atbilstību saskaņā ar 2003.gada 1.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.357 un Nr.358;
2. Latvijas nacionālos standartus LVS CWA 14167-1:2004, LVS CWA 14167-2:2004 un LVS CWA 14169:2004, kas ievieš Direktīvas 1999/93/EK 2. un 3.pielikumā noteiktās prasības saskaņā ar Eiropas Komisijas 2003.gada 14.jūlija lēmumu Nr.2003/511/EK;
3. Latvijas nacionālo standartu LVS CWA 14171:2004, kas attiecas uz elektroniskā paraksta drošu verificēšanu;
4. Latvijas nacionālo standartu LVS ISO/IEC 17799, Latvijas nacionālo standartu LVS ISO/IEC TR 13335-1, 2, 3, Latvijas nacionālo standartu LVS ISO/IEC 12207, attiecībā uz kuriem speciāli eksperti novērtēs potenciālā uzticamo sertifikācijas pakalpojuma sniedzēja atbilstību saskaņā ar 2003.gada 1.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.357 “Noteikumi par sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošības aprakstā norādāmo informāciju” un 2003.gada 1.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.358 “Sertifikācijas pakalpojumu sniegšanas

informācijas sistēmu, iekārtu un drošības pārbaudes kārtība un termiņi”.

Darba grupa, izstrādājot noteikumu projektu, konstatēja, ka iepriekš minētajos Latvijas nacionālajos standartos ir noteiktas gan tehniskās, gan organizatoriskās prasības, kurām jāatbilst kvalificētam sertifikātam, uzticamam sertifikācijas pakalpojumu sniedzējam, drošiem elektroniskā paraksta radīšanas līdzekļiem, kā arī kārtībai, kādā veicama elektroniskā paraksta droša verificēšana, un līdz ar to darba grupā tika nolemts, ka šajos noteikumos ir izdarāma tikai atsauce uz minētajiem standartiem, nevis jādublē standartos noteiktās prasības. Noteikumu projekts izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē 2004.gada 16.decembrī.

Informācijas sabiedrības pakalpojumu likums

Datu valsts inspekcijas pārstāvji piedalījās darba grupā, kas izstrādāja Informācijas sabiedrības pakalpojumu likumu, kuru Saeimā pieņēma 2004.gada 4.novembrī. Minētais likums nosaka komerciāla paziņojuma sūtīšana aizliegumu (likuma 9.pants) - *komerciāla paziņojuma sūtīšana pa elektronisko pastu, kura saņemšanai persona nav devusi iepriekšēju piekrišanu, kā arī jebkuru citu personai traucējošu paziņojumu sūtīšana ir aizliegta*. Likuma 12.pants nosaka šī likuma uzraudzības iestādes – Patērētāju tiesību aizsardzības centrs un citas uzraudzības un kontroles iestādes. Likuma 13.pants nosaka uzraudzības iestāžu tiesības un pienākumus.

Normatīvie akti par pievienošanās Vienotās muitas informācijas

sistēmai.

2004.gada 29.aprīlī Saeimā tika pieņemts likums “Par Konvenciju par informācijas tehnoloģiju izmantošanu muitas vajadzībām, kas izstrādāta, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību K 3.pantu, Līgumu par Konvencijas pagaidu piemērošanu starp noteiktām Eiropas Savienības dalībvalstīm, Protokolu par Eiropas Kopienu Tiesas sniegto Konvencijas iztulkošanu, pieņemot prejudiciālus nolēmumus, kas izstrādāts, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību K 3.pantu, Deklarāciju par vienlaicīgu minētās Konvencijas un Protokola pieņemšanu un Deklarāciju, kas sniegta saskaņā ar Protokola 2.pantu”. Likums nosaka, ka Datu valsts inspekcija ir valsts uzraudzības iestāde saskaņā ar iepriekš minētās Konvencijas 17.pantu.

Kārtība, kādā akreditē personu, kas vēlas veikt sistēmu auditu valsts un pašvaldību institūciju personas datu apstrādes sistēmās.

Saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma 29.panta trešās daļas 6.punktu Datu valsts inspekcijas izstrādāja Ministru kabineta noteikumus “Kārtība, kādā akreditē personu, kas vēlas veikt sistēmu auditu valsts un pašvaldību institūciju personas datu apstrādes sistēmās”. 2004.gada 13.janvārī Ministru kabinets pieņēma minētos noteikumus.

Akreditētie sistēmu auditori sagatavo personas datu apstrādes sistēmu audita atzinumus, kas jāiesniedz katru gadu Datu valsts inspekcijā valsts un pašvaldību institūcijām saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma 26.panta otro daļu un 2001.gada 30.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr.40 “Personas datu apstrādes sistēmas

aizsardzības obligātās tehniskās un organizatoriskās prasības” 6.punktu.

Par Eiropola konvenciju un tās protokoliem.

Latvija 2004.gada 1.septembrī pievienojās Eiropola konvencijai. Saeimā 2004.gada 7.aprīlī pieņemtā likuma **“Par 1995.gada 26.jūlija Konvenciju par Eiropas Policijas biroja izveidi, kuras pamatā ir Līguma par Eiropas Savienību K3.pants (Eiropola konvencija), 1996.gada 23.jūlija Protokolu par Konvencijas par Eiropas Policijas biroja izveidi interpretāciju, ko veic Eiropas Kopienu Tiesa ar iepriekšējo nolēmumu palīdzību, kura pamatā ir Līguma par Eiropas Savienību K3.pants, un 1997.gada 19.jūnija Protokolu par Eiropola, tā institūciju dalībnieku, Eiropola direktora vietnieku un darbinieku privilēģijām un imunitāti, kura pamatā ir Līguma par Eiropas Savienību K3.pants un Eiropola konvencijas 41.panta 3.punkts”** 4.pants nosaka, ka saskaņā ar Konvencijas 23.panta pirmo daļu par valsts uzraudzības iestādi, kuras uzdevums ir uzraudzīt, vai ir pieļaujama personas datu ievadīšana, iegūšana un nosūtīšana un vai netiek pārkāptas datu subjekta tiesības, tiek noteikta Datu valsts inspekcija. Likuma 5.pants nosaka, ka saskaņā ar Konvencijas 24.panta pirmo daļu pārstāvjus Apvienotajai uzraudzības iestādei izvirza Datu valsts inspekcija.

Ietvarlēmuma projekts “Par datu saglabāšanu un uzglabāšanu

saistībā ar noteikumiem par publiski pieejamiem elektroniskajiem komunikāciju servisiem vai datiem par publiskiem sakaru tīkliem noziedzīgu nodarījumu un kriminālpārkāpumu, ieskaitot terorismu, prevencijas, izmeklēšanas, atklāšanas un apsūdzības celšanas mērķiem”.

Datu valsts inspekcija piedalījās darba grupā par Latvijas pozīcijas izstrādi saistībā ar Ietvarlēmumu.

Ietvarlēmuma projektu par datu saglabāšanu un uzglabāšanu saistībā ar noteikumiem par publiski pieejamiem elektroniskajiem komunikāciju servisiem vai datiem par publiskiem sakaru tīkliem noziedzīgu nodarījumu un kriminālpārkāpumu, ieskaitot terorismu, prevencijas, izmeklēšanas, atklāšanas un apsūdzības celšanas mērķiem, ir izstrādājusi Francija, Īrija, Zviedrija un Lielbritānija.

Ietvarlēmuma projekts ir izstrādāts, balstoties uz 2004.gada 25.marta Eiropas Padomes pieņemto deklarāciju par terorisma apkarošanu. Deklarācijā tiek norādīts, ka instruments par datu saglabāšanu ir jāpieņem līdz 2005.gada jūnijam. Ietvarlēmuma projekta mērķis ir veicināt tiesisko sadarbību krimināllietās, tuvinot dalībvalstu tiesību aktus par to datu uzglabāšanu, ko apstrādājuši un uzkrājuši publiski pieejamu elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzēji vai kas atrodami publisko sakaru tīklā, lai izmeklētu, atklātu un sodītu noziedzīgus nodarījumus, tostarp terorismu.

Ietvarlēmumā tiek skarti šādi jautājumi:

- saglabājami komunikācijas dati;
- laika posmi komunikācijas datu saglabāšanai;
- piekļuve saglabātajiem komunikāciju datiem;

- tiesiskā sadarbība.

**Darba grupa Ministru kabineta noteikumu projekta izstrādei
par informācijas dienesta vajadzībām aizsardzību.**

Lai noteiktu kārtību, kādā aizsargājama informācija dienesta vajadzībām, un izstrādātu attiecīgu Ministru kabineta noteikumu projektu 2004.gada 9.martā Ministru prezidents izveidoja attiecīgu darba grupu. Darba grupā piedalījās Datu valsts inspekcijas direktore S.Plūmiņa.

**Darba grupa “Par sabiedrībai bīstamo personu ar psihiskiem
un uzvedības traucējumiem valsts reģistru”.**

Datu valsts inspekcijas pārstāvji 2004.gadā piedalījās Veselības ministrijas izveidotajā darba grupā, kas izstrādāja Ministru kabineta noteikumus “Par sabiedrībai bīstamo personu ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem valsts reģistru”.

**Darba grupa koncepcijas par fizisko personu ienākumu gūšanas
kontroles pilnveidošanu.**

Datu valsts inspekcijas pārstāvji 2004.gadā piedalījās Koncepcijas par fizisko personu ienākumu gūšanas kontroles pilnveidošanu.

Personas datu apstrādes sistēmu reģistrācija Datu valsts inspekcijā

Personas datu apstrāde sistēmu reģistrāciju Datu valsts inspekcijā jau no 2001.gada veic speciāli minētajam mērķim izveidota Reģistrācijas daļa četru cilvēku sastāvā.

DVI veic fizisko personu datu apstrādes sistēmu reģistrāciju saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma IV.nodaļā noteiktajām prasībām. Fizisko personu datu aizsardzības likuma 21.pants nosaka, ka visas valsts un pašvaldību institūcijas, citas fiziskas un juridiskas personas, kas veic vai vēlas uzsākt personas datu apstrādi un veido personas datu apstrādes sistēmas, reģistrē tās šajā likumā noteiktajā kārtībā, ja likumā nav noteikts citādi. DVI ir noteikusi kārtību, kādā notiek personas datu apstrādes sistēmu un izmaiņu sistēmas reģistrācija inspekcijā, kā arī ir izstrādāti speciāli pieteikumi reģistrācijai, lai vienkāršotu reģistrācijas procesu.

Personas datu apstrādes sistēmu reģistrācijai ir šādi mērķi:

1. tas palīdz *datu subjektiem*, jo tas ir galvenais caurskatāmības un atklātuma apliecinājums personas datu apstrādei, un personai tas var būt sākumpunkts, lai izvērtētu, vai nepieciešams sagatavot sūdzību Inspekcijai vai datu apstrādātājam;
2. tas palīdz *datu apstrādātājiem* (sistēmas pārziņiem), jo tas veicina sabiedrības izpratni par reģistrācijas pienākumu un ir viens no priekšnosacījumiem, lai nodrošinātu atbilstību datu aizsardzības noteikumiem;
3. tas palīdz *Datu valsts inspekcijai*, jo tas atļauj tām sekot līdzi

datu apstrādes situācijai Latvijā un tai pašā laikā dod iespēju analizēt esošo situāciju, lai izstrādātu dažādas rekomendācijas, veiktu auditus un pārbaudes.

Saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likumu Datu valsts inspekcija pirms sistēmas reģistrācijas, nosaka vai attiecīgajai reģistrējamai sistēmai tiks veikta īpaša pirmsreģistrācijas pārbaude. Pārsvārā DVI veic reģistrējamo sistēmu pirmspārbaudi, pārbaudot sistēmas atbilstību Fizisko personu datu aizsardzības likumam, ņemot par pamatu iesniegto informāciju, kā arī pieprasot papildus gan iekšējos informācijas sistēmu drošības noteikumus, sistēmas audita slēdzienus un citus dokumentus, kas apraksta datu apstrādes un aizsardzības procesus sistēmās. 2004.gadā kā prioritārās jomas pirmsreģistrācijas pārbaudēs bija noteiktas medicīnas joma un personas datu apstrāde videonovērošanas sistēmās.

Tika veikta arī virkne pasākumu sabiedrības informēšanai par fizisko personu datu apstrādes sistēmu reģistrāciju. Par minētajiem jautājumiem notika vairāki semināri un lekcijas profesionālajām apvienībām un asociācijām. Atsevišķi uzaicinājumi identificēt un reģistrēt personas datu apstrādes sistēmas atkārtoti tika izsūtīti vairākām valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī privātiem uzņēmumiem.

Reģistrācijas procesa paātrināšanai, DVI tika ieviesta jauna datorizēta sistēma, kas paātrina reģistrācijas dokumentu izskatīšanu un lēmuma pieņemšanu, kā arī automātiski tiek papildināts publiskais sistēmu reģistrs DVI *Interneta* mājas lapā.

Kopumā pārskata periodā DVI Reģistrācijas daļa 2004.gadā ir saņēmusi 818 personas datu apstrādes sistēmu reģistrācijas pieteikumus, no tām ir reģistrētas 705 sistēmas. Iekasēta valsts nodeva 13 137 latu apmērā. Reģistrācijas daļa 2004.gadā ir sniegusi 2135 konsultācijas, kas

saistītas ar sistēmu reģistrāciju, sistēmas izveidošanas un darbības juridiskajiem aspektiem.

2004.gadā DVI papildus jau pieejamajam visu personu datu apstrādes sistēmu reģistram, izveidoja atsevišķu valsts un pašvaldību iestāžu reģistrēto personas datu apstrādes sistēmu reģistru.

Līdzšinējā DVI sistēmu reģistrācijas prakse parāda, ka patreizējās inspekcijas kapacitātes ietvaros ir problemātiski nodrošināt pilnvērtīgu sistēmas izvērtēšanu, kā arī nepieciešams izvērtēt reģistrācijas procedūras, līdz ar to līdztekus aktivitātēm, kas notiek Eiropas Savienībā attiecībā uz personas datu apstrādes reģistrāciju vienkāršošanu, ir nepieciešams apsvērt 2005.gadā nepieciešamību pilnveidot reģistrācijas procedūras DVI.

Fizisko personu datu aizsardzība, iedzīvotāju sūdzības par

pārkāpumiem personas datu apstrādē

Datu valsts inspekcija veic personas datu aizsardzības uzraudzību, izpildot normatīvajos aktos noteiktās funkcijas, pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus saskaņā ar likumu. Viens no Datu valsts inspekcijas pienākumiem ir izskatīt sūdzības un pieņemt lēmumus par personas datu aizsardzību. Līdzīgi kā iepriekšējos gados, iedzīvotāju personas datu aizsardzība ir būtiskākā Datu valsts inspekcija funkcija, kas vairumā gadījumu balstās uz iedzīvotāju sūdzībām par iespējamiem privātuma aizskārumiem.

2004.gadā Datu valsts inspekcija izskatīja 136 pārbaudes lietas par iespējamiem Fizisko personu datu aizsardzības likuma pārkāpumiem. 18 gadījumos uzlikti administratīvie sodi, tai skaitā 14 naudas sodi kopā par 1610 latiem. Sniegtas 407 konsultācijas un skaidrojumi par dažādiem personas datu apstrādes aspektiem.

Lai noteiktu pārkāpuma esamības faktu, Datu valsts inspekcija, veic pārbaudes, un gadījumos, kad tiek konstatēti personas datu aizsardzības pārkāpumi, Datu valsts inspekcija ir tiesīga veikta pasākumus, kas vērsti uz personas datu apstrādes tiesiskuma nodrošināšanu, tai skaitā, piemērot administratīvos sodus saskaņā ar Administratīvo pārkāpumu kodeksu. Fizisko personu datu aizsardzības likumā ir noteikts plašs Datu valsts inspekcijas pilnvaru loks konstatēto pārkāpumu novēršanai. Datu valsts inspekcijai ir tiesības pieprasīt datu bloķēšanu, kļūdainu vai nelikumīgi iegūtu datu dzēšanu vai iznīcināšanu, noteikt pastāvīgu vai pagaidu aizliegumu datu apstrādei. Kā arī, Datu valsts inspekcijai ir tiesības veikt pārbaudi, lai noteiktu personas datu apstrādes atbilstību normatīvo aktu prasībām gadījumos, kad sistēmas pārzinim ar likumu aizliegts sniegt

datu subjektam informāciju, un saņemts attiecīgs iesniegums no datu subjekta.

Kārtību, kādā tiek veikta personu iesniegumu un sūdzību izskatīšana, nosaka Administratīvā procesa likums (spēkā no 2004.gada 1.februāra), ciktāl citu likumu speciālajās tiesību normās (piemēram, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā un likumā “Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās”) nav noteikta cita kārtība.

Tradicionāli iespējamās personas datu aizsardzības pārkāpumus nodala pēc pārkāpuma veida. Tādējādi, lai gūtu priekšstatu par Datu valsts inspekcijas darbību fizisko personu iesniegumu un sūdzību izskatīšanā 2004.gadā, piedāvājam atsevišķu lietu apskatu (pārkāpumu veidi: personas datu apstrāde bez tiesiska pamata, datu subjekta tiesību neievērošana, datu kvalitātes principa neievērošana personas datu apstrādē, proporcionalitātes principu neievērošana personas datu apstrādē). Analizējot inspekcijas veiktās pārbaudes, jāsecina, ka arī 2004.gadā lielākais likuma neievērošanas gadījumu skaits bija personas datu apstrāde bez tiesiska pamata

Datu apstrāde bez tiesiskā pamata

Par darba devēja tiesībām veikt darbinieku kontroli

Datu valsts inspekcija, pamatojoties uz fiziskas personas I.D. iesniegumu, veica pārbaudi, lai izvērtētu akciju sabiedrības AS “AC” veiktās I.D. personas datu apstrādes atbilstību Fizisko personu datu aizsardzības likumam un citiem normatīvajiem aktiem, saistībā ar I.D.

elektroniskās pastkastes caurskati darba vietā.

Pārbaudes gaitā Datu valsts inspekcija konstatēja.

AS "AC" ir noteikti ierobežojumi attiecībā uz darbinieka tiesībām lietot darba devēja (AS "AC") sakaru līdzekļus, tehniku un citu mantu vai informāciju personīgām vajadzībām, un tie ir iekļauti AS "AC" iekšējā normatīvajā aktā "Informācijas sistēmas lietošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi). Noteikumu 9.5.3.punkts nosaka, ka AS "AC" e-pasta sistēmas ir paredzētas lietošanai darba vajadzībām, kā arī, Noteikumu 9.5.7.punkts nosaka, ka e-pasta ziņojumi tiek filtrēti, cenzēti un bloķēti, ja tie neatbilst Informācijas sistēmas lietošanas noteikumu prasībām, un, ka banka patur tiesības uzraudzīt, caurskatīt, arhivēt un lietot jebkura darbinieka ienākošos un izejošos e-pasta ziņojumus.

I.D. 2003.gada augustā bija iepazinies ar Noteikumiem, apliecinot to ar savu pašrocīgu parakstu. Tādējādi, AS "AC" ir veikusi I.D. e-pasta caurskati atbilstoši Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7.panta 1.punktam (datu subjekta piekrišana).

Ievērojot AS "AC" kā kredītiestādes darba specifiku un ņemot vērā AS "AC" aizdomas par iespējamu I.D. nelikumīgu rīcību, nododot informāciju par AS "AC" klientiem trešajām personām, I.D. e-pasta sarakstes caurskates mērķis (attiecīgajā laika posmā) bija atklāt un novērst konfidenciālas AS "AC" informācijas izpaušanu trešajām personām, lai nodrošinātu Kredītiestāžu likuma 61.panta (paredz kredītiestādes pienākumu garantēt klientu personas, kontu, noguldījumu un darījumu noslēpumu) ievērošanu.

Pamatojoties uz minēto, Datu valsts inspekcija nav konstatējusi AS "AC" rīcībā Fizisko personu datu aizsardzības likuma pārkāpumu. Sakarā ar minēto un ievērojot arī faktu, ka I.D. Datu valsts inspekcijai iesniedza iesniegumu par sūdzības pret AS "AC" atsaukšanu, Datu valsts inspekcija

ir pieņēmusi lēmumu izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

Par lielveikala administrācijas rīcību, veikala telpās publiskojot personas, kas ir zaguši vai mēģinājuši zagt preces

DVI saņēma informāciju par to, ka kādā no lielveikaliem, lai cīnītos ar zādzībām, administrācijas ir uzstādījusi stendu „Viņi zaga”, kurā ir to cilvēku fotogrāfijas, kuri ir pieķerti zogot.

Tai skaitā, tika publiskotas arī bērnu fotogrāfijas. Lielveikalā nebija norādes par to, ka tiek veikta video novērošana.

Uzsākot pārbaudi, DVI konstatēja, ka lielveikalā bija izvietots plakāts ar uzrakstu “Viņi mēģināja zagt” un 11 fizisko personu foto attēliem. Veicot lietas apstākļu noskaidrošanu, Datu valsts inspekcija secināja, ka sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “E.”, kam pieder attiecīgais veikals, nebija tiesiska pamata, atbilstoši Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7.pantā noteiktajiem personas datu apstrādes nosacījumiem, veikt fizisko personu foto attēlu izvietošanu SIA “E.” veikala telpās.

Ievērojot to, ka iepriekš minētās darbības, saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma 2.panta 4.punktu, ir uzskatāmas par personas datu apstrādi, tomēr, attiecībā uz konkrētu personu datu apstrādi, netika ievēroti Fizisko personu datu aizsardzības likumā noteiktie personas datu apstrādes tiesiskie nosacījumi, Datu valsts inspekcija ir konstatējusi, ka SIA “E.” ir pārkāpusi Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7.pantu un ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu (fiziskās personas datu nelikumīga apstrāde), par ko Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 204.7 panta pirmajā daļā ir paredzēts administratīvais

sods. SIA "E." izdarīto pārkāpumu atzina, un, lai novērstu minēto likumpārkāpumu, iepriekš minētais plakāts ar 11 fizisko personu foto attēliem tika nekavējoties noņemts un iznīcināts.

Pamatojoties uz pārbaudes gaitā konstatēto, Datu valsts inspekcija pieņēma lēmumu uzlikt SIA "E." naudas sodu 100 latu apmērā.

Pārkāpumi saistībā ar datu subjekta informēšanu

Par personas tiesībām saņemt medicīniskās dokumentācijas kopijas

Datu valsts inspekcija izskatīja E.U. sūdzību ar lūgumu izvērtēt slimnīcas rīcības atbilstību Fizisko personu datu aizsardzības likumam, pieprasot maksu par stacionāra slimnieka medicīnisko karšu kopiju, ambulatora slimnieka medicīniskās kartes kopijas un rentgenogrammu izsniegšanu.

Iepazīstoties ar E.U. sūdzībai klāt pievienotajiem dokumentiem, Datu valsts inspekcija konstatēja, ka E.U. 2004.gada jūnijā iesniedza slimnīcai divus iesniegumus ar lūgumu izsniegt stacionāra slimnieka medicīnisko karšu kopijas, ambulatora slimnieka medicīniskās kartes kopiju un rentgenogrammas.

Saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma 15.panta pirmo daļu, datu subjektam ir tiesības iegūt visu informāciju, kas par viņu savākta jebkurā personas datu apstrādes sistēmā. Savukārt, saskaņā ar minētā likuma 15.panta ceturto daļu, datu subjektam ir tiesības mēneša laikā no attiecīga pieprasījuma iesniegšanas dienas (ne biežāk kā divas reizes gadā) bez maksas saņemt rakstveidā šajā pantā minēto informāciju.

Pamatojoties uz minēto, Datu valsts inspekcija attiecībā uz maksas pieprasīšanu par stacionāra slimnieka medicīnisko karšu kopiju un ambulatora slimnieka medicīniskās kartes kopijas izsniegšanu nav konstatējusi slimnīcas rīcībā Fizisko personu datu aizsardzības likuma 15.panta ceturtais daļas pārkāpumu, ievērojot to, ka E.U. lūdza izsniegt iepriekš minēto dokumentu kopijas, nevis sniegt informāciju, kas par viņu ir savākta slimnīcas pārziņā esošajās personas datu apstrādes sistēmās.

Savukārt, attiecībā uz maksas pieprasīšanu par rentgenogrammu izsniegšanu, Datu valsts inspekcija ir konstatējusi sekojošo. Rentgenogramma ir fotogrāfisks attēls, kas iegūts organismu caurstarojot ar rentgenstarojumu, un, saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma 2.panta 8.punktu, ir uzskatāma par sensitīviem personas datiem, jo sniedz informāciju par personas veselību. Tādējādi, attiecībā uz rentgenogrammas izsniegšanu, ir piemērojami Fizisko personu datu aizsardzības likuma 15.panta nosacījumi. Ievērojot to, ka datu subjektam, saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma 15.panta ceturto daļu, ir tiesības mēneša laikā no attiecīga pieprasījuma iesniegšanas dienas (ne biežāk kā divas reizes gadā) bez maksas saņemt informāciju, slimnīca, pieprasot maksu par rentgenogrammas izsniegšanu, ir pārkāpusi Fizisko personu datu aizsardzības likuma 15.panta ceturto daļu.

Par informācijas nesniegšanu datu subjektam, attiecībā uz personas datu apstrādi sākotnēji neparedzētam mērķim

Datu valsts inspekcija, pamatojoties uz L.Z. iesniegumu ar lūgumu izvērtēt viņa personas datu apstrādes atbilstību Fizisko personu datu aizsardzības likumam, veica pārbaudi par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "B" rīcību, marketinga aktivitāšu realizācijas ietvaros, nosūtot L.Z. personīgi adresētu uzaicinājumu piedalīties SIA "B." rīkotajā izklaides pasākumā.

Pārbaudes gaitā tika konstatēts, ka SIA "B." ir iekļāvusi L.Z. personas datus (vārds, uzvārds, dzīvesvietas adrese, kā arī minētai personai piederošā transporta līdzekļa datus: modelis, valsts reģistrācijas numurs, šasijas numurs, izlaiduma gads) SIA "B." pārziņā esošajā personas datu apstrādes sistēmā: servisa pakalpojumu un noliktavas uzskaites sistēma. Saskaņā ar SIA "B." atbildīgās amatpersonas paskaidrojumu, L.Z. personas datu apstrādes mērķis ir personas datu apstrāde, lai noslēgtu līgumu par pakalpojumu saņemšanu (remontdarbu veikšana L.Z. piederošajam automobilim). Tomēr, ievērojot to, ka L.Z. atteicās no attiecīgā pakalpojuma saņemšanas, Datu valsts inspekcija ir secinājusi, ka personas datu apstrādei, iekļaujot L.Z. personas datus SIA "B." pārziņā esošajā personas datu apstrādes sistēmā, nav tiesiska pamata.

Neskatoties uz minēto, SIA "B." 2004.gada oktobrī nosūtīja L.Z. ielūgumu uz SIA "B." organizēto pasākumu tādejādi veicot L.Z. personas datu apstrādi. Minētai personas datu apstrādei L.Z. nav devis savu piekrišanu.

Papildus, Datu valsts inspekcija, pārbaudes ietvaros konstatēja, ka SIA "B." ir izveidojusi un savā darbībā izmanto vairākas personas datu apstrādes sistēmas, kas atbilst Fizisko personu datu aizsardzības likumam, nav reģistrētas Datu valsts inspekcijā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

SIA "B." atzina izdarītos pārkāpumus (fiziskās personas datu nelikumīga apstrāde un personas datu apstrādes sistēmu darbība bez reģistrācijas). Lai novērstu minēto likumpārkāpumu attiecībā uz L.Z. personas datu apstrādi, SIA "B." dzēsa L.Z. personas datus no personas datu apstrādes sistēmas - servisa pakalpojumu un noliktavas uzskaites sistēma. SIA "B.". Datu valsts inspekcija uzdeva reģistrēt SIA "B." pārziņā esošu personas datu apstrādes sistēmu.

SIA "B." ir pārkāpusi Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7.pantu un ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu (fiziskās personas datu nelikumīga apstrāde), par ko paredzēts administratīvais sods Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 204.⁷ panta pirmajā daļā, savukārt, ievērojot Fizisko personu datu aizsardzības likuma 21.panta pirmajā daļā noteikto, SIA "B." ir pārkāpusi Fizisko personu datu aizsardzības likuma 21.panta pirmo daļu un ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu (personas datu apstrādes sistēmas darbība bez reģistrēšanas), par ko paredzēts administratīvais sods Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 204.⁹ panta pirmajā daļā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Datu valsts inspekcija pieņēma lēmumu uzlikt SIA "B." naudas sodu 200 latu apmērā.

Proporcionalitātes principa neievērošana

Par personas koda iekļaušanu kora dalībnieku sarakstos

Datu valsts inspekcija bija veikusi pārbaudi lietā, kas tika uzsākta, pamatojoties uz fiziskas personas M.L. iesniegumu, lai izvērtētu Rīgas domes Kultūras pārvaldes rīcības atbilstību Fizisko personu datu aizsardzības likumam, Latvijas koru skates 2004.gadā (turpmāk arī koru skate) dalībniekiem (tai skaitā M.L.) pieprasot personas kodus un norādot, ka informācijas nesniegšanas gadījumā koru skates dalībniekiem tiks liegta dalība koru skatē.

Pārbaudes gaitā ir noskaidrots.

Ar valsts aģentūras “Tautas mākslas centrs” (turpmāk v/a “TMC”) direktores 2004.gada 19.janvārī apstiprinātu Latvijas koru skates 2004.gadā nolikumu (izdots saskaņā ar Ministru kabineta 2002.gada 29.oktobra noteikumu Nr.491 “Valsts aģentūras “Tautas mākslas centrs” nolikums” 3.5., 3.6. un 3.8.punktu), tika apstiprināts pielikums Nr.8 – veidlapa, kas paredz norādīt kora dalībnieku, kora vadītāju, kormeistaru un citu algotu kora darbinieku personas datus, tostarp – personas kodus.

Attiecībā uz iepriekš minētās personas datu apstrādes mērķi un tiesisko pamatu, v/a “TMC” ir paskaidrojusi, ka koru skates dalībnieku personas datu apstrādes mērķis ir apzināt amatieru koru kvalitatīvo un kvantitatīvo sastāvu, ko veicina koru dalībnieku uzskaitē, reģistrējot tādus personas datus kā vārds, uzvārds un personas kods. Ievērojot to, ka koru dalībnieka vārda un uzvārda reģistrācija nedod iespēju precīzi identificēt personu, personas koda lietošana ļauj veikt koru dziedātāju kvantitatīvo apzināšanu kā koros kopumā, tā arī konkrētajā kolektīvā. Tādējādi, koru skates dalībnieku personas datu apstrādes tiesiskais pamats ir Fizisko personu datu aizsardzības likuma 7.panta 1.punkts (datu subjekta piekrišana) un Fizisko personu datu aizsardzības likuma 13.1.panta

1.punkts (datu subjekta piekrišana) un 13.¹panta 2.punkts (identifikācijas kodu apstrāde izriet no personas datu apstrādes mērķa).

Attiecībā uz personas koda pieprasīšanu no koru dalībniekiem kā obligātu priekšnosacījumu dalībai koru skatē, v/a “TMC” ir norādījusi, ka nebūtu liegusi dalību koru skatē gadījumā, ja koru skates dalībnieki būtu atteikušies sniegt savu personas kodu.

Realizējot Datu valsts inspekcijai normatīvajos aktos noteiktās tiesības veikt juridiskas personas pārziņā esošo personas datu apstrādes sistēmu pārbaudi, v/a “TMC” darbībā tika konstatēts Fizisko personu datu aizsardzības likuma 21.panta pirmās daļas (nosaka visu juridisko personu, kas veic personas datu apstrādi un veido personas datu apstrādes sistēmas, pienākumu reģistrēt tās Datu valsts inspekcijā) pārkāpums, par kuru ir paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 204.⁹ pantā (Datu apstrādes sistēmas darbība bez reģistrēšanas). Ņemot vērā minēto, par v/a “TMC” personas datu apstrādes (grāmatvedības) sistēmas neregistrāciju tika sastādīts administratīvais protokols un piemērots administratīvais sods 25 latu apmērā.

Konsultācijas pa tālruni

Sniedzot konsultācijas tālruni par personas datu apstrādes tiesiskajiem un praktiskajiem aspektiem, Datu valsts inspekcijas speciālisti ir identificējuši to problēmu loku, kas visvairāk satrauc iedzīvotājus, uzņēmumu un valsts (pašvaldību) iestāžu pārstāvjus. Raksturojot jautājumus, par kuriem personas 2004.gadā izrādīja vislielāko interesi, ir jāmin drošas un likumīgas personas datu apstrādes nosacījumi darba tiesisko attiecību ietvaros (tai skaitā – darbinieku video

un audio novērošana darba vietā), video novērošanas publiskās vietās tiesiskums, personas datu nodošanas vai saņemšanas iespējas iestādēs un uzņēmumos, u.c.

Darba tiesisko attiecību ietvaros joprojām ir aktuāli jautājumi par to, cik tāl darba devējs ir tiesīgs veikt darbinieku kontroli darba vietā (piemēram, kontrolējot darbinieku elektroniskās komunikācijas plūsmu un veicot darbinieku e-pastu caurlūkošanu; veicot video novērošanas kameras telpās, utt.), kādus datus par darbinieku darba devējs ir tiesīgs nodot trešajām personām un citiem darbiniekiem (piemēram, attiecībā uz personas CV pieejamību), kā arī, kādus datus par darbinieka veselības stāvokli ir tiesīgs iegūt darba devējs no apdrošināšanas akciju sabiedrības, ja viņš ir apmaksājis apdrošināšanas polisi saviem darbiniekiem. Dažas konsultācijas ir bijušas situācijās, kad darba devējs, iespējams nelikumīgi, ir ieguvis noteikta rakstura ziņas par potenciālo darbinieku (piemēram, informāciju par sodāmību vai saistību ar krimināllietu), kas ir kļuvis par iemeslu lēmuma pieņemšanai par atteikumu personas nodarbināšanai.

Joprojām daudz jautājumu telefoniski Datu valsts inspekcija saņem attiecībā uz personu tiesībām iegūt informāciju par citu personu ienākumiem (bieži šāda nepieciešamība tiek pamatota ar tiesvedības vajadzībām), kā arī par datu nodošanas kārtību saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma 13.pantu (gadījumi, kad personas dati tiek nodoti valsts vai pašvaldību amatpersonām).

Sistēmu pārziņi vairākkārt ir pieprasījuši skaidrojumus par Fizisko personu datu aizsardzības likuma 27.panta piemērošanas praktiskajiem aspektiem darba attiecību laikā un pēc to izbeigšanās (fiziskās personas, kuras tiek iesaistītas personas datu apstrādē, rakstveidā apņemas saglabāt un nelikumīgi neizpaust personas datus).

Attiecībā uz personas datu apstrādi valsts un pašvaldību sektorā,

personas 2004.gadā bieži interesējās par tiesībām publiskot komunālo maksājumu parādnieku sarakstus (piemēram, vietējos preses izdevumos), kā arī, tiesībām publiskot lielāko nodokļu parādnieku personas datus.

Visbeidzot, bieži tika sniegtas konsultācijas par proporcionalitātes principu ievērošanu, attiecībā uz personas datu apjoma atbilstību personas datu apstrādes mērķim, sastādot dažāda veida dokumentus (piemēram, vai ir pieļaujams personas kodu iekļaut darba apliecībās, rīkojumos un rēķinos par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem u.c.).

Personas datu apstrādes audits un auditori

Saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma 29.panta trešo daļu, viens no DVI pienākumiem personas datu aizsardzības jomā ir akreditēt personas, kas vēlas veikt sistēmu auditu valsts un pašvaldību institūciju personas datu apstrādes sistēmās Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

Savukārt Fizisko personu datu aizsardzības likuma 26.panta otrā daļa nosaka, ka valsts un pašvaldību institūcijas katru gadu iesniedz Datu valsts inspekcijai personas datu apstrādes sistēmu iekšējā audita atzinumu (arī riska analīzi) un pārskatu par informācijas drošības jomā veiktajiem pasākumiem.

2004.gada 13.janvārī Ministru kabinets pieņēma noteikumus Nr.25 “Kārtība kādā akreditē personu, kas vēlas veikt sistēmu auditu valsts un pašvaldību institūciju personas datu apstrādes sistēmās”, kuri nosaka kārtību, kādā Datu valsts inspekcija akreditē personas, kas vēlas veikt sistēmu auditu valsts un pašvaldību institūciju personas datu apstrādes sistēmās.

Datu valsts inspekcija, reizi trijos mēnešos, publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" un ievieto Datu valsts inspekcijas mājas lapā, internetā informāciju par sistēmu auditoriem izsniegtajām un anulētajām akreditācijas apliecībām, akreditācijas apliecību darbības apturēšanu un atjaunošanu, to derīguma termiņa pagarināšanu, kā arī par akreditācijas apliecību atzīšanu par nederīgām. Datu valsts inspekcija akreditē fiziskās personas, kuras atbilst noteikumos minētajiem kritērijiem. Noteikumos ir izvirzītas atsevišķas prasības iekšējiem un ārējiem personas datu apstrādes sistēmu auditoriem. Sistēmu auditorus akreditē uz trim gadiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem “Kārtība kādā akreditē personu, kas vēlas veikt sistēmu auditu valsts un pašvaldību institūciju personas datu apstrādes sistēmās” 2004.gada laikā ir akreditēti 45 iekšējie

sistēmu auditori un 8 ārējie sistēmu auditori.

Ņemot vērā, ka Fizisko personu datu aizsardzības likuma 26.panta otrā daļa nosaka, ka valsts un pašvaldību institūcijas katru gadu iesniedz Datu valsts inspekcijai personas datu apstrādes sistēmu iekšējā audita atzinumu, Datu valsts inspekcija 2004.gadā izstrādāja Personas datu apstrādes sistēmu audita rokasgrāmatu.

Šī metodoloģija sastāv no audita veikšanas rokasgrāmatas un vairākām veidlapām, kuru mērķis ir palīdzēt datu pārzinim pievērst uzmanību saskaņas līmeņa jautājumiem. Šī rokasgrāmata ir izmantojama kā palīgs sistēmu pārziņiem, kuri vēlas paši veikt vai pasūtīt savus sistēmas auditus. Rokasgrāmata satur praktiskus galvenos audita izpildes padomus, kas nodrošina iespēju pat mazām organizācijām ar ierobežotu auditēšanas pieredzi veikt saskaņas auditēšanu.

Rokasgrāmata nav uzskatāma par dokumentu, ar kura palīdzību iespējams apstiprināt konkrētas personas datu sistēmas saskaņu ar Fizisko personu datu aizsardzības likuma prasībām. Tās mērķis ir palīdzēt noteikt iespējamās nesaskaņas zonas, kurām datu pārzinim jāpievērš īpaša uzmanība. Kaut arī rokasgrāmatas izmantošana ir pārbaudīta eksperimentāli, tomēr tas nespēj aizstāt praktiskās izmantošanas pieredzi. Līdz ar šīs rokasgrāmatas izmantošanas prakses apgūšanu veidlapas jautājumi tiks pilnveidoti un paplašināti, ietverot katrai konkrētai darbības jomai nozīmīgus jautājumus. Tiek plānota arī īsāka dokumenta sastādīšana, kas būtu paredzēta mazām organizācijām, kurām trūkst detalizēta saskaņas audita veikšanai nepieciešamo resursu.

Saskaņā ar normatīvajiem aktiem fizisko personu datu aizsardzības jomā nav tikai un vienīgi sistēmas funkcionēšana saskaņā ar spēkā esošajiem likumiem un Ministru kabineta noteikumiem, bet arī efektīva personas datu izmantošana un datu subjektu (fiziskā persona, kuru var

tieši vai netieši identificēt) interešu ievērošana. Ceram, ka šī rokasgrāmata palīdzēs sistēmas pārziņiem sasniegt minētos svarīgos mērķus.

2004.gadā saņemti 38 datu apstrādes sistēmu iekšējā audita atzinumi un 11 riska analīzes.

Elektronisko dokumentu likumā noteikto funkciju izpilde

Saskaņā ar Elektronisko dokumentu likuma 9.panta 4.punktu, Datu valsts inspekcija ir uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju uzraudzības iestāde, un uzticamam sertifikācijas pakalpojumu sniedzējam ir jāakreditējas Datu valsts inspekcijā. 2004.gads Datu valsts inspekcijai bijā zīmīgs tieši ar šīs funkcijas aktīvu nodrošināšanu jeb turpināšanu pilnveidot un izstrādāt normatīvos aktus, kas saistīti ar Elektronisko dokumentu likuma ieviešanu. Sīkāk skatīt nodaļā “*Datu valsts inspekcijas aktivitātes likumdošanas jomā un dalība darba grupās*”.

Kā svarīgs aspekts, kas būtiski varētu ietekmēt valsts un pašvaldības iestāžu elektronisko pakalpojumu sniegšanu nākotnē, 2004.gada 28.oktobrī Saeimā tika pieņemts likums “Grozījumi Elektronisko dokumentu likumā”, kura 1.pantā noteikts, ka puses var rakstveidā vienoties, ka elektroniskais dokuments uzskatāms par pašrocīgi parakstītu, ja tam ir elektroniskais paraksts. Līdz ar to valsts un pašvaldību iestādēm ir iespēja īstenot Elektronisko dokumentu likuma pārejas noteikumu 2.punktu, kas paredz, ka valsts un pašvaldību iestādēm ir pienākums pieņemt elektroniskos dokumentus no fiziskām un juridiskām personām ne vēlāk kā 2004.gada 1.janvārī.

Atbilstoši Elektronisko dokumentu likuma prasībām DVI izstrādāja vairākus normatīvos aktus.

2004.gada 6.janvārī Ministru kabineta sēdē tika skatīts noteikumu projekts, kuru izstrādāja darba grupa, kas izveidota 2003.gada 15.aprīlī ar Ministru prezidenta rīkojumu Nr.160 "Par darba grupu Ministru kabineta noteikumu projekta izstrādei par elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtību valsts un pašvaldību iestādēs un kārtību, kādā notiek elektronisko dokumentu aprite starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām". Ministru kabinets nolēma, ka Tieslietu ministrijai kopīgi ar Informācijas sabiedrības biroju jā sagatavo nepieciešamie grozījumi normatīvajos aktos, kas nodrošinātu elektroniskā paraksta izmantošanu pirms uzticamā sertifikācijas pakalpojuma sniedzēja reģistrācijas.

Tieslietu ministrijas (DVI) sagatavotais likumprojekts "Grozījumi Elektronisko dokumentu likumā" tika pieņemts Saeimā 2004.gada 28.oktobrī.

2004.gada 6.janvārī Ministru kabinets pieņēma noteikumus "Noteikumi par uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja civiltiesiskās atbildības minimālo apdrošināšanas summu un apdrošināšanas atlīdzības aprēķināšanas kārtību", bet papildus nolēma, ka Tieslietu ministrijai jāizstrādā likumprojekts par grozījumiem Elektronisko dokumentu likuma 14.panta piektajā daļā, precizējot Ministru kabineta dotā pilnvarojuma apjomu. Ņemot vērā minēto, Datu valsts inspekcija izstrādāja Ministru kabineta noteikumu "Noteikumi par uzticama sertifikācijas pakalpojumu sniedzēja civiltiesiskās atbildības minimālo apdrošināšanas summu" projektu.

Pamatojoties uz likumu "Grozījumi Elektronisko dokumentu

likumā” (2004.gada 28.oktobris), 2004.gada 27.septembrī ar Tieslietu ministres rīkojumu Nr.1-1/330, tika izveidota darba grupa, kas izstrādāja Ministru kabineta noteikumu “Noteikumi par tehniskajām un organizatoriskajām prasībām, kādām atbilst kvalificēts sertifikāts, uzticams sertifikācijas pakalpojumu sniedzējs, droši elektroniskā paraksta radīšanas līdzekļi, kā arī kārtību, kādā veicama elektroniskā paraksta droša verificēšana” projektu.

Papildus iepriekš minētajam, nepieciešams pieminēt vēl vienu aktuālu jautājumu elektroniskā paraksta ieviešanā Latvijā. Saskaņā ar Eiropas Savienības Direktīvas 1999/93EC par Kopienas pamatnostādnēm elektroniskā paraksta jomā prasībām un Elektronisko dokumentu likuma 26.pantu, Latvijā ir atzīstams Eiropas Savienības dalībvalstīs izsniegts kvalificēts sertifikāts, ja sertifikāta statusu un ar sertifikātu saistītos elektroniskā paraksta pārbaudes datus var pārbaudīt, atrodoties Latvijā un kvalificēts sertifikāts atbilst Elektronisko dokumentu likuma 26.panta prasībām. Līdz ar to valsts un pašvaldību institūcijām juridiski ir tiesības izmantot ārvalstīs (īpaši Eiropas Savienības dalībvalstīs) akreditētu uzticamu sertifikācijas pakalpojumu sniedzēju pakalpojumus no 2004.gada 1.janvāra, lai izpildītu Elektronisko dokumentu likuma prasības.

Informācijas atklātības likuma uzraudzība

Pamatojoties uz 2003.gada 15.maijā Saeima izdarītajiem grozījumiem Informācijas atklātības likumā ar kuriem DVI tika noteikta par likuma uzraudzības iestādi jau 2003.gadā tika izstrādāts informācijas atklātības jomas attīstības un pilnveidošanas plāns. Resursu trūkuma dēļ plāns tika realizēts daļēji, 2004.gada budžetā finansējums Informācijas atklātības likuma uzraudzībai netika piešķirts.

Attiecībā uz Informācijas atklātības likuma uzraudzību 2004.gadā DVI ieņēma reaģējošu pozīciju. Tika veiktas pārbaudes, pamatojoties uz sūdzībām, kā arī sniegtas konsultācijas valsts un pašvaldību iestāžu pārstāvjiem. Savukārt, netika realizēti plānā nospraustie mērķi likumdošanas pilnveidošanas jomā un sabiedrības un amatpersonu apmācības jomā.

Sabiedrības informēšana un publiskās aktivitātes.

Veiksmīga komunikācija ar iedzīvotājiem, profesionālām apvienībām un nevalstiskajām organizācijām ir viena no attīstītas un aktīvas valsts pārvaldes pamatnostādņēm. Sabiedrības iesaistīšana politikas veidošanas procesā garantē sekmīgu uzdevumu izpildi un stabilu ilgtermiņa attīstību. Sabiedrības un varas sadarbībai nepieciešama mērķtiecīga iedzīvotāju informēšana par valsts pārvaldes darbu, jaunumiem un nākotnes plāniem. Tādējādi, katrs sabiedrības loceklis, izprotot notiekošo var veidot savu viedokli un iesaistīties politisko lēmumu pieņemšanā gan kā indivīds, gan kā sabiedrības daļa.

Veicot sabiedrības informēšanu DVI ir identificējusi divas galvenās mērķauditorijas – datu subjekts un personas datu apstrādes sistēmas pārzinis. Pārskata periodā tika veikta regulāra sabiedrības informēšana par DVI darbību, mērķiem un uzdevumiem. Īpaša uzmanība tika pievērsta jaunumiem saistībā ar privātumu aizsargājošo tiesību normu piemērošanu un jaunākajām tendencēm datu aizsardzībā Eiropas Savienībā.

Sabiedrības informēšana notiek ar inspekcijas interneta mājas lapas www.dvi.gov.lv starpniecību. Informācija tajā tiek aktualizēta katru nedēļu. Tās tiešā auditorija ir personas, kuru privātuma tiesības tiek vai var tikt pārkāptas, personas datu apstrādes sistēmu pārzini u.c.

2004.gada sākumā (no februāra līdz aprīlim) tika realizēta DVI sabiedrisko attiecību kampaņa ar mērķi informēt sabiedrību par DVI un tās funkcijām. Informējot sabiedrību par personas datu aizsardzības nozīmīgumu, bija nepieciešams panākt papildus motivāciju, datu subjektiem realizējot savas tiesības uz privātumu, un celt sistēmu pārziņu atbildības sajūtu, pildot Fizisko personu datu aizsardzības likumā noteiktās prasības. Kampaņas kulminācijas punkts bija preses konference, kurā DVI vadība atskaitījās par inspekcijas paveikto trīs gadu laikā un

sniedza ieskatu par nākotnes plāniem.

Definētās sabiedrisko attiecību kampaņas mērķauditorijas bija – Latvijas iedzīvotāji visos valsts reģionos, centrālie, reģionālie un specializētie masu saziņas līdzekļi, kā arī mazo un vidējo uzņēmumu vadītāji.

Phare programmas COP 2002 projekts Nr.LV/2002/IB/OT/01 “Datu valsts inspekcija”

Phare 2002 Twinning projekts “Datu valsts inspekcija”

Datu valsts inspekcija 2004.gada 15.septembrī uzsāka Phare 2002 Twinning projekta Nr.LV/2002/IB/OT-01 “Datu valsts inspekcija” īstenošanu sadarbībā ar Austrijas Ludviga Boltzmana cilvēktiesību institūtu (Ludwig Boltzmann Institute of Human Rights). Projekta vispārējais mērķis ir stiprināt Datu valsts inspekcijas administratīvo kapacitāti, lai ieviestu *acquis* prasības attiecībā uz personas datu aizsardzību. Viens no projekta uzdevumiem ir izstrādāt nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos, lai nodrošinātu Direktīvas 95/46/EC 28.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka *“Katra dalībvalsts paredz to, ka viena vai vairākas valsts iestādes ir atbildīgas par noteikumu, ko dalībvalstis pieņēmušas saskaņā ar šo direktīvu, piemērošanas pastāvīgu kontroli tās teritorijā. Šīs iestādes tām uzticēto pienākumu izpildē darbojas pilnīgi neatkarīgi.”*

Projekta konsekventai ieviešanai, būtisks ir projekta ilgtermiņa mērķsadarbības padomnieka darbs, kura galvenais uzdevums ir organizēt ar projekta ieviešanu saistītos procesus, sadarbībā ar Datu valsts inspekcijas darbiniekiem un projekta īstermiņa ekspertiem no Austrijas un Vācijas. Par projekta mērķsadarbības padomnieku tika izvēlēts Vācijas datu aizsardzības eksperts, bijušais Saksijas datu aizsardzības institūcijas vadītājs - Tomas Gīzens (Thomas Giesen). Projekta valoda ir angļu valoda, taču rekomendācijas, rokasgrāmatas, stratēģijas, kas tiks izstrādātas gada laikā, tiks tulkotas latviešu valodā, lai ar tām varētu

iepazīties dažādu nozaru speciālisti.

Projekta galvenie mērķi:

- 1) esošās Latvijas likumdošanas analīze datu aizsardzības jomā, trūkumu noteikšanai;
- 2) rekomendāciju un priekšlikumu izstrāde personu datu aizsardzības likumdošanas uzlabošanai Latvijā;
- 3) komentāru izstrāde par datu aizsardzības likumdošanu Latvijā;
- 4) Datu valsts inspekcijas attīstības stratēģijas izstrāde;
- 5) Datu valsts inspekcijas rokasgrāmatu izstrāde (iekšējai informācijas aprītei, sistēmu reģistrācijai un sūdzību, iesniegumu izskatīšanai);
- 6) pieredzes apmaiņas vizīte Vācijas un Austrijas datu aizsardzības institūcijās;
- 7) personas datu apstrādes sistēmas drošības audita rokasgrāmatas izstrāde;
- 8) sabiedrības informēšanas stratēģijas izstrāde;
- 9) informatīvo materiālu izstrāde datu pārziņu informēšanai, semināri;
- 10) informatīvo materiālu sagatavošana (plašākai sabiedrībai);
- 11) semināri tiesnešiem.

2004.gadā projekta ietvaros, sadarbībā ar Tieslietu ministriju un citām valsts institūcijām, tika veiktas vairākas aktivitātes – uzsākta esošās likumdošanas analīze personas datu aizsardzības jomā, veikta 11 Eiropas Savienības dalībvalstu personas datu uzraudzības institūciju funkciju un pienākumu analīze, izvērtēts institūciju juridiskais statuss, sākta diskusija par nepieciešamajiem grozījumiem Fizisko personu datu aizsardzības likumā, lai atvieglotu fizisko personu datu apstrādes sistēmu reģistrācijas procesu. Šo aktivitāšu īstenošanā piedalījās pieci ārvalstu eksperti un

Datu valsts inspekcijas darbinieki. Datu valsts inspekcijas darbiniekiem tādējādi ir iespēja iepazīties ar Eiropas Savienības dalībvalstu datu aizsardzības institūciju praksi dažādu jautājumu risināšanā. Vienlaicīgi ārvalstu īstermiņa eksperti savas darba vizītes laikā Latvijā ir norādījuši, ka Datu valsts inspekcijā iegūtā pieredze noderēs jautājumu operatīvākai risināšanai viņu institūcijās.

Projekta ieviešanu plānots pabeigt īstenot līdz 2005.gada septembrim.

**Phare programmas COP 2002 projekta Nr. LV/2002/IB/OT/01
piegādes līguma 2002/000-590-03-01/0002 „Datu valsts inspekcijas
iekšējās informācijas sistēmas uzlabošana” realizācija**

2002.gadā 10.aprīlī tika uzsākta Phare programmas COP 2002 projekta Nr.LV/2002/IB/OT/01 realizācija, kuras ietvaros tika paredzēts veikt piegādes līgumu Nr.2002/000-590-03-01/0002 „Datu valsts inspekcijas iekšējās informācijas sistēmas uzlabošana” (turpmāk tekstā – PL) 2004.gada ceturtajā ceturksnī.

Piegādes līguma „Datu valsts inspekcijas iekšējās informācijas sistēmas uzlabošana” ietvaros tika iepirkta Personas datu apstrādes sistēmu analītiskās laboratorijas iekārtas un programnodrošinājums.

Ar Finanšu ministrijas 2003.gada 17.jūlija rīkojumu Nr.653 ir iecelta Programmas atbildīgā amatpersona (turpmāk tekstā – PAA). Ar Tieslietu ministrijas 2004.gada 14.janvāra rīkojumu Nr.1-1/23 tika iecelta Vecākā nozares amatpersona (turpmāk tekstā – VNA) Phare programmas īstenošanai. 2004.gada 21.jūnijā starp PAA un VNA ir noslēgts Sadarbības līgums Nr.1-6.1/9 Phare programmas īstenošanā (turpmāk

tekstā – Sadarbības līgums).

Piegādes līguma Konkursa nolikums no 2004.gada jūnija līdz oktobrim tika saskaņots un koriģēts ar Tieslietu ministriju, Finanšu ministrijas Centrālo finanšu un līgumu aģentūru un Finanšu ministrijas Iepirkumu uzraudzības biroju.

2004.gada 22.oktobrī tika izsludināts Paziņojums par iepirkuma procedūras uzsākšanu iepirkumam (identifikācijas numurs Nr.DVI 2004/6) ar piedāvājumu iesniegšanas termiņu 2004.gada 16.decembris. Konkursa nolikumu līdz iesniegšanas termiņa beigām saņēma septiņi pretendenti, no kuriem divi iesniedza piedāvājumu dalībai atklātajā konkursā. 2004.gada 16.decembrī notika piedāvājumu atvēršanas sanāksme, kurā piedalījās abi pretendenti (SIA „Sonex Riga“ un SIA „Microlink Latvia“), kas bija iesnieguši piedāvājumus.

2004.gada 17.decembrī tika pieņemts lēmums par piegādes līguma slēgšanu SIA „Sonex Riga“. 2004.gada 28.decembrī tika saņemts Apstiprinājums finansējumam Phare 2002.gada Nacionālās programmas Latvijai ietvaros veiktajam atklātajam konkursam iepirkuma identifikācijas Nr.DVI 2004/6 „Personas datu apstrādes sistēmu analītiskās laboratorijas iekārtas un programnodrošinājums“. 2004.gada 29.decembrī tika noslēgts līgums starp SIA „Sonex Riga“ un Tieslietu ministriju par piegādes līguma realizāciju.

Datu valsts inspekcijas starptautiskās aktivitātes

2004.gads Datu valsts inspekcijai ārvalstu un starptautisko attiecību jomā ir nesis zināmu izaicinājumu, kas saistīts ar Latvijas kā pilnvērtīgas Eiropas Savienības dalībvalsts darbību šīs savienības ietvaros pēc 2004.gada maija, paverot plašākas iespējas aktīvi piedalīties datu aizsardzības jautājumu risināšanā ne tikai nacionālajā, bet arī pārnacionālajā līmenī. Datu valsts inspekcijas darbinieki piedalījās, gan Eiropas Savienības, gan starptautiska mēroga darba grupās, konferencēs, semināros, lai nodrošinātu datu aizsardzības principu pilnvērtīgāku ieviešanu Latvijā.

Attiecībā uz aktivitātēm Eiropas Savienības ietvaros, jāņem vērā Eiropas Komisijas izvirzītās prioritātes 2004.gadam. Kā viena no tām, ir cīņa pret terorismu, nodrošinot gan operatīvāku informācijas apmaiņu tiesībsargājošo institūciju starpā, gan noziegumu atklāšanu, sabalansējot to ar adekvātu personas datu aizsardzību. Ietekmi uz Eiropas Savienības valstu datu aizsardzības institūciju turpmāko darbu ir atstājuši pētījuma “Eurobarometer” rezultāti, kur tika norādīts, ka vidēji vairāk nekā divas trešdaļas Eiropas Savienības iedzīvotāju (70%) 2003.gadā ir norādījuši, ka sabiedrības informētības līmenis par datu aizsardzības jautājumiem ir nepietiekams, minot aspektu, ka informētība par neatkarīgu datu aizsardzības institūciju darbību ir zema, jo 68% respondentu nezināja par šādu institūciju esamību.¹

Direktīvas 95/46/EK 29.panta Darba grupa

¹ *Data Protection*. Eurobarometer Survey, 12.2003. [Http://www.europa.eu.int](http://www.europa.eu.int).

Direktīvas 95/46/EC 29.panta Darba grupa ir izveidota pamatojoties uz šīs direktīvas 29.pantu personu aizsardzībai attiecībā uz personas datu apstrādi. Darba grupai ir padomdevējas statuss un tās darbība ir neatkarīga. Darba grupu veido katras dalībvalsts noteiktās uzraudzības iestādes vai iestāžu pārstāvis un Kopienas institūcijām un organizācijām izveidotās iestādes vai iestāžu pārstāvis, kā arī Komisijas pārstāvis.

Katru darba grupas locekli norīko viņa pārstāvētā institūcija, iestāde vai iestādes. Ja dalībvalsts ir izraudzījusies vairāk kā vienu uzraudzības iestādi, tās izvirza kopīgu pārstāvi. Tas pats attiecas uz Kopienas institūcijām un organizācijām izveidotām iestādēm. Latviju šajā darba grupā pārstāv Datu valsts inspekcijas direktore.

Darba grupa pieņem lēmumus ar uzraudzības iestāžu pārstāvju vienkāršu balsu vairākumu. 29.panta Darba grupa apspriež jautājumus, kurus tās dienas kārtībai nosaka priekšsēdētājs vai nu pēc savas iniciatīvas, vai pēc uzraudzības iestāžu pārstāvja vai pēc Komisijas pieprasījuma.

Direktīvas 95/46/EC EC 29.panta Darba grupa ir konsultatīva organizācija, kuru pārstāv Eiropas Savienības dalībvalstu personas datu uzraudzības institūciju vadītāji (vai to pilnvarotas personas) kopā ar pārstāvjiem no Eiropas Komisijas.

Šajā darba grupā valstis regulāri sniedz pārskatus par notiekošo katrā valstī individuāli, kas skar gan administratīvo darbību, gan praktisko lietu izskatīšanu, par nozīmīgākajām izskatāmajām lietām tiesās, par sadarbību ar privātajām kompānijām, sadarbību ar citām institūcijām gan nacionālajā, gan starptautiskajā līmenī.

Direktīvas 95/46/EK 29.panta Darba grupas uzdevumi:

- izskata jebkuru jautājumu, kas attiecas uz attiecīgās valsts pasākumu piemērošanu, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu,

lai veicinātu šādu pasākumu vienveidīgu piemērošanu;

- sniedz atzinumu Komisijai par aizsardzības līmeni Kopienā un trešās valstīs;
- sniedz Komisijai padomu par jebkuru ierosinātu šīs direktīvas grozījumu, jebkuriem papildus vai speciāliem pasākumiem, lai aizsargātu fizisku personu tiesības un brīvības attiecībā uz personas datu apstrādi, un jebkuriem citiem Kopienas ierosinātiem pasākumiem, kas ietekmē šādas tiesības un brīvības;
- sniedz atzinumu par Kopienas līmenī izstrādātiem profesionālās ētikas kodeksiem.

Ja darba grupa konstatē, ka starp dalībvalstu likumiem vai praksi rodas atšķirības, kuras var iespējami iespaidot personu aizsardzības attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienā, līdzvērtību, tā attiecīgi informē Eiropas Komisiju. Darba grupa pēc savas iniciatīvas var sniegt ieteikumus par visiem jautājumiem sakarā ar personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienā. 29.panta Darba grupas atzinumus un ieteikumus nosūta Eiropas Komisijai un direktīvas 95/46/EC 31. pantā norādītajai komitejai. Eiropas Komisija informē darba grupu par tās uzsākto darbību, atbildot uz šīs grupas atzinumiem un ieteikumiem. Eiropas Komisija to dara ar ziņojumu, kuru nosūta arī Eiropas Parlamentam un Padomei. Ziņojums jādara zināms atklātībai.

Darba grupa izstrādā gada ziņojumu par situāciju attiecībā uz fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienā un trešās valstīs, kuru tā nosūta Eiropas Komisijai, Eiropas Parlamentam un Padomei. Ziņojums jādara zināms atklātībai.

Sākot ar 2004.gada 1.maiju, Latvija šajā darba grupā darbojas kā pilntiesīgs loceklis, piedaloties rekomendāciju un lēmumu izstrādāšanas,

lēmumu pieņemšanas procesā. Darba grupas vadītājs pēc 2004.gada 1.maija Eiropas Savienības paplašināšanās, apsveica jaunās Eiropas Savienības valstis, tai skaitā Latviju, ar iestāšanos Eiropas Savienībā un pilntiesīgu šīs darba grupas locekļa statusu iegūšanu.

Nozīmīgākie 29.panta Darba grupas skatītie jautājumi 2004.gadā:

Direktīvas 95/46/EK ieviešanas pilnveidošanas programmas izstrāde;

Personas datu apstrādes reģistrācijas sistēmu reģistrācijas procesa vienkāršošana;

Personas datu aizsardzība III Pīlāra ietvaros;

Biometrija un Eiropas Savienības pases;

Pasažieru personas datu nodošana uz ASV, Kanādu, Austrāliju;

Datu saglabāšana un uzglabāšana saistībā ar noteikumiem par publiski pieejamiem elektroniskajiem komunikāciju servisiem vai datiem par publiskiem sakaru tīkliem noziedzīgu nodarījumu un kriminālpārkāpumu, ieskaitot terorismu, izmeklēšanas, atklāšanas un apsūdzības celšanas mērķiem;

“Drošā patvēruma”(safe harbour) Privātuma principi;

Vadlīnijas preventīviem pasākumiem saistībā ar pārkāpumiem bezskaidras naudas norēķinos;

Visa informatīvā sistēma.

Papildus informācijai skatīt Eiropas Savienības mājas lapu:
http://europa.eu.int/comm/internal_market/privacy/index_en.htm.

Direktīvas 95/46/EK 31.panta Komiteja

Eiropas Komisijai fizisko personu datu aizsardzības jomā palīdz no dalībvalstu pārstāvjiem izveidota komiteja, kuras priekšsēdētājs ir Eiropas

Komisijas pārstāvis. Eiropas Komisijas pārstāvis iesniedz Direktīvas 95/46/EC 31.panta komitejai veicamo pasākumu projektu, kas saistīti ar dokumentiem, kurus pirms tam izstrādājusi 29.panta Darba grupa. Komiteja sniedz atzinumu par minētajiem projektiem.

2004.gadā Direktīvas 95/45/EK 31.panta Komitejas darbā sākotnēji novērotāja statusā, bet pēc 2004.gada 1.maija pilntiesīga Komitejas locekļa statusā no Latvijas piedalījās Datu valsts inspekcijas pārstāvji.

Datu aizsardzības jautājumu aktualizēšana Eiropas Savienības līmenī ir atkarīga arī Eiropas Savienības prezidējošās valsts. 2004.gadā prezidējošās valstis bija Īrija un Nīderlande, kuru personas datu aizsardzības uzraudzības institūcijas aktīvi darbojas Eiropas Savienības ietvaros. Tā kā 2005.gadā ES prezidējošo valstu pienākumus pildīs Luksemburga un Lielbritānija, paredzamas jaunas iniciatīvas personas datu aizsardzības jautājumu kontekstā. Viens no jautājumiem, kas tika skatīts jau 2004.gadā un kuru plānots analizēt nākamajā gadā ir datu aizsardzība III pīlāra ietvaros un iespējamās izmaiņas saistībā ar Direktīvu 95/46/EK, kā arī sadarbības uzlabošana datu aizsardzības institūciju starpā.

Eiropas Datu aizsardzības institūciju Pavasara konference (Roterdama, Nīderlande)

2004.gada aprīlī Eiropas Datu aizsardzības institūciju Pavasara konferenci organizēja Nīderlandes Datu aizsardzības institūcija. Konference tika veltīta nozīmīgai tēmai “Privātuma navigācija”, kas saistīta ar izmaiņām Eiropas Savienībā pēc 2004.gada 1.maija, izvirzot jautājumu personas datu aizsardzības uzraudzības institūcijām – kā savu darbību tālāk virzīt datu aizsardzības institūcijām, lai tās pārstāvētu

iedzīvotāju intereses, sabalansējot datu aizsardzību un indivīdu privātumu.

2003.gada Pavasara konferencē Datu aizsardzības institūcijas nolēma, ka globalizācijas skartajā Eiropā, kura balstās uz jaunāko tehnoloģiju izmantošanu, un kurā dzīves standartu sastāvdaļa ir tiesības uz privātumu, būtu nepieciešams pārdomāt nacionālo valstu datu aizsardzības institūciju funkcijas un mērķus, kā arī veicināt plašāku starptautisko sadarbību Eiropas valstu starpā. Pamatojoties uz šo lēmumu, 2004.gada Pavasara konferences organizatori veica aptauju par Eiropas Datu aizsardzības institūciju darbu, to funkcijām un mērķiem. Apkopotie aptaujas rezultāti sniedz pārskatu par datu aizsardzības institūciju ikdienas darbu, tādejādi sniedzot iespēju institūcijām vairāk iepazīt vienu otru.

Pavasara konferencē pārstāvētās inspekcijas nolēma veicināt ciešāku sadarbību Eiropas Savienībā pēc 2004.gada 1.maija Eiropas Savienības paplašināšanās, uzlabojot savstarpējo komunikāciju, kā arī komunikāciju ar sabiedrību, kurai informācija tiek sniegta skaidri un saprotami.

2005.gada Pavasara konferenci uzņēmās organizēt Polijas Datu aizsardzības institūcija un tas tiek uzskatīts par svarīgu faktoru jauno Eiropas Savienības dalībvalstu integrēšanai kopējā darbā – datu aizsardzības uzlabošanā, cilvēktiesību ievērošanas veicināšanā.

Centrāleiropas un Austrumeiropas valstu personas datu aizsardzības institūciju vadītāju sanāksme (Rīga)

2001.gadā notika pirmā Centrāleiropas un Austrumeiropas valstu

personas datu aizsardzības institūciju vadītāju (pilnvaroto personu) sanāksme Varšavā, Polijā. Sanāksmes mērķis ir apmainīties ar aktuālāko informāciju personas datu aizsardzības jomā starp Austrumeiropas un Centrāleiropas datu aizsardzības institūcijām, kā arī savstarpēji rast risinājumus dažādām personas datu aizsardzības problēmām. Šo sanāksmju svarīgākais aspekts ir risināt problēmas, kas raksturīgas Eiropas Savienības kandidātvalstīs, lai nodrošinātu adekvātu personas datu aizsardzības līmeni.

2004.gada 13.-14.maijā Rīgā notika Datu valsts inspekcijas organizētā Centrāleiropas un Austrumeiropas (CAE) valstu personas datu aizsardzības institūciju vadītāju sanāksme, kurā piedalījās Igaunijas, Lietuvas, Polijas, Čehijas, Ungārijas, Slovākijas, Bulgārijas un Latvijas datu aizsardzības institūciju pārstāvji. Šī sanāksme bija pirmā CAE valstu sanāksme pēc 2004.gada 1.maija, kuras viens no uzdevumiem bija lemt par tālāku CAE valstu sadarbību Eiropas Savienības ietvaros.

CAE valstu personas datu aizsardzības institūciju darba kārtības svarīgākie jautājumi:

Izmaiņas nacionālajā likumdošanā datu aizsardzības jomā un sagaidāmās izmaiņas;

Informācijas sistēmu drošība saistībā ar personas datu aizsardzību (ieviešot Direktīvu 95/46/EK);

Direktīvas 95/46/EK interpretācijas problēmas;

Personas datu aizsardzība un telekomunikācijas (Direktīva 2000/85EK);

Datu aizsardzība un jaunākās tehnoloģijas;

Biometrija;

Sistēmu drošības auditu veikšana.

Izvērtējot jauno situāciju, kādās CAE valstīs (izņemot Bulgāriju)

darbojas pēc Eiropas Savienības 2004.gada 1.maija paplašināšanās, Datu aizsardzības institūciju vadītāji nolēma sadarbību turpināt un organizēt ikgadēju sanākumi, ar mērķi:

- palīdzēt Centrālās un Austrumeiropas valstu datu aizsardzības institūcijām praktisku jautājumu risināšanā;
- rast praktiskus risinājumus Direktīvas 95/46/EK ieviešanā.

2005.gadā CAE sanākumi organizēs Slovērijas Datu aizsardzības institūcija un tajā plānots aicināt piedalīties arī pārstāvjus no citām Austrumeiropas valstīm (piemēram, Rumānijas, Horvātijas).

Vienotā Šengenas informācijas sistēmas datu uzraudzības institūcija

Vienotā Šengenas informācijas sistēmas datu uzraudzības institūcija (VŠISDUI) ir neatkarīga institūcija, ar mītni Briselē, Beļģijā, kurā darbojas nacionālo datu aizsardzības institūciju pārstāvji, kā noteikts 1990.gada Konvencijā par Šengenas 1985.gada Līguma ieviešanu (turpmāk tekstā – Šengenas Konvencija).

Institūcijas pastāvēšanas laikā VŠISDUI ir izskatījusi daudzus svarīgus jautājumus un dažos gadījumos tika pieņemts lēmums, kā to nosaka Šengenas Konvencija – lai uzsvērtu nepieciešamās izmaiņas Šengenas informatīvās sistēmas (SIS) vadībā un/vai izceļot nepilnības darbībā.

VŠISDUI ir veikusi vairākus kontroles pasākumus SIS centrālajā tehniskā atbalsta vienībā Strasbūrā, norādot, ka sistēma visumā darbojas atbilstoši, vienlaikus norādot uz pastāvošajām problēmām.

2003.gadā Datu valsts inspekcija saņēma uzaicinājumu piedalīties šīs uzraudzības institūcijas sanāsmēs līdz Šengenas Konvencijas

ratifikācijai novērotāja statusā. 2006.gadā tiek plānots, ka Latvija būs minēto Konvenciju ratificējusi un Latvija uzraudzības institūcijā darbosies kā pilntiesīga locekle.

Vienotā Eiropola informācijas sistēmas datu uzraudzības institūcija

Eiropola (Europol) izveidošana tika apstiprināta 1992.gada 7.februāra Māstrihtas līgumā par Eiropas Savienību. Eiropols, ar mītni Hāgā, Nīderlandē, uzsāka ierobežotas operācijas cīņā ar narkotikām 1994.gada 3.janvārī kā Eiropola Narkotiku apkarošanas vienība (EDU). Pakāpeniski tika pievienotas citas svarīgas noziedzības jomas. Kopš 2002.gada 1.janvāra Eiropola uzdevumi tika paplašināti, lai cīnītos ar starptautiskās noziedzības smagiem veidiem, kuri minēti Eiropola konvencijas pielikumā (nelikumīgu narkotiku tirdzniecība, nelikumīgi imigrācijas tīkli, terorisms, nelikumīgu transporta līdzekļu tirdzniecība, cilvēku tirdzniecība, ieskaitot bērnu pornogrāfiju, naudas (Euro) un citu maksāšanas līdzekļu viltošana, naudas atmazgāšana).

Sadarbība šādu jautājumu risināšanā ietver arī informācijas apmaiņu ar fizisko personu datiem un fizisko personu sensitīvajiem datiem, tādēļ Eiropola konvencijā ietvertas normas par fizisko personu datu aizsardzību. Lai uzraudzītu fizisko personu datu aizsardzības principu ievērošanu Eiropola darbībā, saskaņā ar Eiropola konvenciju tika izveidota Apvienotā Eiropola informācijas sistēmas datu uzraudzības institūcija (neatkarīga institūcija).

Apvienotā Eiropola informācijas sistēmas datu uzraudzības institūcija kontrolē visu Eiropolā pārvaldīto personu datu saturu un izmantošanu, tai ir tiesības veikt pārbaudes Eiropolā. Latviju šajā

institūcijā kā pilntiesīgu dalībvalsti kopš 2004.gada septembra pārstāv Datu valsts inspekcijas direktore. Minētās institūcijas sanāksmes notiek ne retāk kā četras reizes gadā.

2004.gada 11.marta teroristu uzbrukumi Madridē norādīja uz ciešākas sadarbības nepieciešamību Eiropas Savienības ietvaros terorisma apkarošanai un drošības pasākumu nodrošināšanai. Eiropola uzraudzības institūcija šajā laika posmā cieši sadarbojas ar Šengenas vienoto uzraudzības institūciju un Vienotās muitas informācijas sistēmas uzraudzības institūciju. Visām šīm trim uzraudzības institūcijām Briselē ir vienots sekretariāts, kas palīdz koordinēt dažādu jautājumu risināšanu.

2005.gada ietvaros ir plānots sagatavot ziņojumu par pasākumiem, kas ir nepieciešami, lai nodrošinātu personas datu aizsardzību Eiropola vajadzībām, kā arī tiks veikts darbs, lai izveidotu mehānismu datu apstrādes uzraudzībai Latvijā Eiropola Konvencijas ietvaros.

Papildus informācijai skatīt Eiropola uzraudzības institūcijas mājas lapu: <http://europoljsb.ue.eu.int>.

Vienotā muitas informācijas sistēmas datu uzraudzības institūcija

Eiropas Savienības Vienotā muitas informācijas sistēmas datu uzraudzības iestāde ir neatkarīga institūcija, kas uzrauga Eiropas Savienības Vienoto muitas informācijas sistēmu.

Vienotās muitas informācijas sistēmas mērķis ir veicināt un paātrināt informācijas apmaiņu starp sadarbības institūcijām. Sistēmā ir centrālā datu bāze, kurai var piekļūt tikai Eiropas Savienības dalībvalstis un Eiropas Komisija. Datu bāzē ir tikai tādi dati (ieskaitot personas datus), kas nepieciešami, lai ieviestu ar muitu saistītos noteikumus. Ir skaidri

noteikts, kādus personas datus sistēma šajā nolūkā uzkrāj. Šo datu uzkrāšanai un apstrādei personas datu aizsardzības principi ir saistoši.

Eiropas Savienības dalībvalstu nacionālās datu aizsardzības institūcijas veic uzraudzību par Muitas informācijas sistēmu (MIS), nodrošinot, ka to personas datu izmantošana un apstrāde, kas ievadīti MIS, notiek nepārkāpjot datu subjekta tiesības uz datu aizsardzību. Šī uzdevuma veikšanai ES nacionālās MIS uzraudzības iestādes sadarbojas. 2003.gadā Vienotā muitas informācijas sistēmas uzraudzības iestāde uzaicināja Datu valsts inspekciju piedalīties šīs institūcijas sanāksmēs novērotāja statusā.

2004.gadā Vienotā Šengenas, Eiropola uzraudzības institūcijas un Vienotā muitas informācijas sistēmas uzraudzības institūcija organizēja kopējas uzraudzības institūciju sanāksmes, vienlaicīgi Eiropas Savienības pārstāvji norādīja, ka tādejādi pastāv iespēja mazināt šo uzraudzības institūciju ietekmi, bet vienlaicīgi pastāv iespēja labāk koordinēt visu trīs uzraudzības institūciju darbu.

Starptautiskā darba grupa par personas datu aizsardzību telekomunikācijās (Berlīne, Vācija)

Starptautiskā darba grupa par personas datu aizsardzību telekomunikācijās tika izveidota, pamatojoties uz Datu aizsardzības komisāru iniciatīvas, ar mērķi uzlabot datu aizsardzību telekomunikācijās un masu informācijas līdzekļos. Darba grupas sanāksmes notiek divas reizes gadā un tajās tiek skatīti informāciju tehnoloģiju jautājumi saistībā ar datu aizsardzību.

2004.gada novembrī Berlīnē, Vācijā notika 36.starptautiskās darba

grupas par personas datu aizsardzību telekomunikācijās sanāksme un tās ietvaros tika skatīti jautājumi par līdzekļiem un procedūrām kibernetizāciju apkarošanā, datu drošība Internetā, ģeolokācijas tehnoloģijas, spams, radio frekvenču identifikācija, iniciatīvas attiecībā uz komunikācijas datu uzglabāšanu, digitālās videonovērošanas ierīces, u.tml. Sanāksmē piedalījās Datu valsts inspekcijas pārstāvji, iegūstot informāciju par jaunāko tehnoloģiju izmantošanu un ar to saistītām problēmām datu aizsardzības jomā.

Ikgadējā Starptautiskā personas datu aizsardzības uzraudzības institūciju konference (Vroslava, Polija)

2004.gada 13.-16.septembrim Datu valsts inspekcijas pārstāvji piedalījās 26.Starptautiskajā Datu aizsardzības komisāru konferencē Vroslavā, Polijā, kas uzskatāms par nozīmīgu pasākumu, jo šāda mēroga konference Centrālās un Austrumeiropas valstīs tika organizēta pirmo reizi. Konferences galvenā tēma - „Indivīda privātums un indivīda pašcieņa”. Konferences ietvaros tika skatīti jautājumi par indivīda izpratni par datu aizsardzību un privātumu, datu aizsardzības jaunāko tehnoloģiju kontekstā, pieaugošā informāciju tehnoloģiju loma mūsdienu sabiedrībā, ekonomiskā pieeja datu aizsardzībai, privātuma apdraudējumi Internetā un e-demokrātijas laikmetā, darba devēja un darba ņēmēja privātuma intereses, indivīda privātums un pagātnes jautājumi (saistībā ar slepenajiem dienestiem), indivīda privātums un masu informācijas līdzekļi, u.c.

Tā kā šī bija pirmā Starptautiskā personas datu aizsardzības uzraudzības institūciju konference pēc Eiropas Savienības

paplašināšanās, tika uzsvērtā informācijas apmaiņas nepieciešamība starp datu aizsardzības uzraudzības institūcijām, izcelti pozitīvie piemēri. Ar runu konferencē uzstājās arī Datu valsts inspekcijas direktore, informējot par Centrālās un Austrumeiropas datu aizsardzības uzraudzības institūciju sadarbību, šīs sadarbības pirmsākumiem un nākotnes plāniem.

Sūdzību izskatīšanas darba grupas (Stokholmā, Zviedrijā un Prāgā, Čehijā)

1999.gadā Helsinkos, Somijā, notika ikgadējā Eiropas Datu aizsardzību institūciju pavasara konference, kuras ietvaros tika pieņemts lēmums organizēt semināru, lai salīdzinātu Eiropas datu aizsardzības institūciju praksi sūdzību izskatīšanā. Šāds Eiropas personas datu aizsardzības uzraudzības institūciju ciešākas sadarbības princips izriet no Direktīvas 95/46/EK 28(6) panta, kur noteikta minēto institūciju sadarbība to funkciju pilnvērtīgākai izpildei. Savukārt 2000.gadā Stokholmā, Zviedrijā notika pirmais „Starptautiskais sūdzību izskatīšanas seminārs”, kas tiek rīkots divas reizes gadā un kurā piedalās datu aizsardzības institūciju darbinieki, kuri savā ikdienas darbā izskata sūdzības un, saistībā ar tām, sagatavo lēmumu projektus. Semināra ietvaros darbinieki apmainās ar informāciju par sūdzību izskatīšanu kādā konkrētā jomā. Semināram ir informatīvs raksturs, par semināra darbu tiek ziņots ikgadējā Eiropas Datu aizsardzību institūciju pavasara konferencē.

2004.gada martā notikušajā seminārā Stokholmā tika skatīti sekojoši jautājumi:

- 1) biometriskie dati – biometrisko datu apstrāde, raksturīgākās

biometrisko datu identificēšanai lietotās tehnoloģijas;

- 2) veiktās audita aktivitātes;
- 3) datu uzrauga funkciju analīze.

2004.gada novembra starptautiskajā sūdzību izskatīšanas seminārā Prāgā, Čehijā piedalījās Datu valsts inspekcijas pārstāvji un semināra ietvaros tika skatīti jautājumi par datu subjekta tiesībām un pienākumiem, personas datu apstrādi telekomunikācijās un ar to saistītās sūdzības, personas datu apstrāde darba vietās, policijas datu bāzes, personas datu apstrāde banku sektorā.

**Eiropas Padomes Konvencijas par personu aizsardzību attiecībā
uz personas datu automātisko apstrādi Konsultatīvās komitejas
19.plenārsēde (Strasbūra, Francija)**

Saskaņā ar 2001.gada 5.aprīļa likumu “Par Eiropas Padomes Konvenciju par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi”, Latvija ir ratificējusi Eiropas Padomes 1981.gada 28.janvāra konvenciju Nr.108. Konvencijas 18.pantā noteikts, ka pēc konvencijas stāšanās spēkā tiek izveidota Konsultatīvā komiteja (angliski saīsinājumā – T-PD), kurā pārstāvētas visas valstis, kas minētas kā Konvencijas dalībvalstis. Konvencija stājās spēkā 1985.gada 1.oktobrī un no šī datuma regulāri notikušas Konsultatīvās komitejas plenārsēdes. To starplaikos notikušas šīs komitejas darba grupas, kuru uzdevums izvērtēt T-PD izvirzītos prioritāros jautājumus.

Pamatojoties uz 2003.gada lēmumu par nepieciešamību konsolidēt tās aktivitātes datu aizsardzības jomā, kas norisinās Eiropas Padomē, nodrošinot lielāku efektivitāti, tika pārstrukturizētas datu aizsardzības komitejas, panākot vienošanos ar Eiropas Padomes Konvencijas par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi Konsultatīvo komitejas darba grupu izveidot T-PD kā vienotu datu aizsardzības komiteju. Tādēļ 2004.gada T-PD sēde bija pirmā, kuras izskatītie un apstiprinātie dokumenti vairs netiks apspriesti Eiropas Padomes Datu aizsardzības projektu grupas sēdēs, kurās tika aicināti eksperti no visām Eiropas Padomes dalībvalstīm, arī tām, kuras nav parakstījušas vai ratificējušas konvenciju. Vienlaicīgi Eiropas Padomes ietvaros ir izveidota jauna T-PD darba grupa – T-PD-BUR (vai T-PD-birojs), kas sagatavo dokumentu projektus apspriešanai ikgadējās T-PD plenārsēdēs.

Saskaņā ar 20.sēdes darba kārtību, T-PD plenārsēdes galvenais uzdevums 2004.gadā bija izskatīt Beļģijas Universitātes zinātniskā centra Namūrā - CRID - zinātnieku Yves Pouillet un Jean-Marc Dinant viedokli par turpmāko Konvencijas principu piemērošanas iespējamību saistībā ar informācijas tehnoloģiju attīstību, kā arī tika skatīts jautājums par personas datu aizsardzību saistībā ar biometrijas tehnoloģiju attīstību un pielietošanu.

Informācija par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu

Nr.p.k.		Apstiprināts	Faktiskā
---------	--	--------------	----------

		likumā	izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā)	602712	602712
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	382748	382748
1.2.	Ārvalstu finanšu palīdzība	218314	218314
1.3.	Maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi	1650	1650
2.	Izdevumi (kopā)	602712	598458
2.1.	Atalgojumi		79120
2.1.1.	Algas		49780
2.1.2.	Piemaksas		22500
2.1.3.	Pabalsti		2358
2.1.4.	Atalgojums ārštata darbiniekiem		4482
2.2.	Kārtējie izdevumi		455786
2.2.1.	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas		20459
2.2.3.	Iekšzemes komandējumi un dienesta braucieni		0
2.2.4.	Ārvalstu komandējumi		29988
2.2.5.	Valsts nozīmes datu pārraides tīkla pakalpojumi		6101
2.2.6.	Pārējie sakaru pakalpojumi		25617
2.2.7.	Darba devēja apmaksātie veselības izdevumi		4142
2.2.8.	Ar administrācijas drošību saistītie pakalpojumi		30120
2.2.9.	Ēku, būvju un telpu remonts		0
0.	2.2.1	Transportlīdzekļu uzturēšana un remonts	3493
1.	2.2.1	Iekārtu, inventāra un aparatūras tehniskā apkalpošana un remonts	3518
2.	2.2.1	Ēku un telpu uzturēšana	8036
	2.2.1	Transportlīdzekļu valsts	744

3.	obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas prēmiju maksājumi		
2.2.1	Informācijas tehnoloģiju		6230
4.	pakalpojumu apmaksa		
2.2.1	Telpu īre un noma		47996
5.			
2.2.1	Pārējā īre un noma		1453
6.			
2.2.1	Pārējie klasifikācijā		20139
7.	neuzskaitītie pakalpojumu veidi		
2.2.1	Maksa par zinātniski		7416
8.	pētniecisko darbu izpildi		
2.2.1	Kārtējie izdevumi, kas segti no		218314
9.	ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem		
2.2.2	Pārējo nodokļu un nodevu		45
0.	maksājumi		
2.2.2	Kancelejas preces un materiāli		16126
1.			
2.2.2	Inventārs		822
2.			
2.2.2	Maksa par apkuri		878
3.			
2.2.2	Maksa par elektroenerģiju		1654
4.			
2.2.2	Maksa par degvielu		2019
5.			
2.2.2	Maksa par ūdeni un pārējo		190
6.	enerģētisko materiālu iegādi		
2.2.2	Pārējie materiāli		286
7.			
2.3.	Kapitālie izdevumi		63552
2.3.1	Datori un skaitļošanas tehnika		9213

2.3.2.	Transportlīdzekļi		0
2.3.3.	Kancelejas mēbeles un telpu iekārta		2165
2.3.4.	Pārējie kustamie īpašumi		35048
2.3.5.	Intelektuālie īpašumi		17126
2.3.6.	Citi kapitālie izdevumi		0
	Atlikums		4254

Datu valsts inspekcijas personāla izglītošana un kvalifikācijas celšana

Pārskata periodā DVI darbiniekiem tika nodrošinātas kvalifikācijas celšanas iespējas. Lielākā daļa DVI strādājošo apmeklēja lekciju kursus vai piedalījās izglītojošās programmās.

Tika apmeklēti sekojoši Valsts administrācijas skolas un citu mācību iestāžu rīkoti kursi: Valsts pārvaldes iekārtas likums; iekšējie normatīvie akti; Administratīvais process; Administratīvā tiesa; Izprotot Eiropas Savienības tiesības; Projektu ieviešanas uzraudzība; Komandas veidošana; Konflikta un stresa vadīšana; Personāla vadība; Publiskās administrācijas attīstība Eiropā; Mediju treniņu organizēšana un vadīšana; Profesionālā lietvedība – kā viens no uzņēmuma aizsardzības veidiem; Dokumentu arhivēšana; Ilgtermiņa ieguldījumu uzskaitē budžeta iestādēs; Laika menedžments (darba laika plānošana); Valsts un pašvaldību iepirkumi; Kvalitātes auditors.

Tā kā ikdienas darbs Datu valsts inspekcijā ir saistīts ar pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem – gan personas datu apstrādes sistēmas reģistrācijas procesa nodrošināšanai, gan sūdzību un iesniegumu izskatīšanā - svarīgi nodrošināt, lai darbinieki spētu vadīt konflikta un stresa situācijas. Pamatojoties uz to, visi Datu valsts inspekcijas darbinieki piedalījās praktiskajā seminārā „Konfliktu un stresu vadīšana”, kur tika apgūti konfliktu veidi, konfliktu vadīšanas modeļi, praktiskās

antistresa metodes, kā arī iegūta plašāka informācija par to, kā runāt ar cilvēkiem dažādos emocionālos stāvokļos, kā novērst starpodaļu konfliktus, intrigas un aprunāšanu, kā nodrošināt efektīvu darbu stresu radošās situācijās. Papildus šim praktiskajam semināram, darbiniekiem bija iespēja piedalīties vēl vienā praktiskajā seminārā „Komandas veidošana”. Komandas, kā darbinieku savstarpējo attiecību forma, aizvien biežāk tiek izcelta ne tikai privātajā, bet arī publiskajā sektorā. Komandas darba rezultātā ir iespējams veiksmīgāk nodrošināt institūcijas izvirzīto mērķu sasniegšanu, kur katrs komandas loceklis uzņemas atbildību gan par savu rezultātu, gan par komandas kopējo rezultātu.

Datu valsts inspekcijas darbinieki tiek motivēti papildināt savas iegūtās zināšanas. No divdesmit DVI darbiniekiem 2004.gadā 10 darbiniekiem bija iegūta augstākā izglītība, 3 darbinieki augstāko izglītību plāno iegūt 2005.gadā, bet 7 darbinieki savas studijas plāno turpināt akadēmiskā grāda iegūšanai. 10 inspekcijas darbinieki ir sievietes un 10 vīrieši.

Darbinieku iedalījums pēc vecuma:

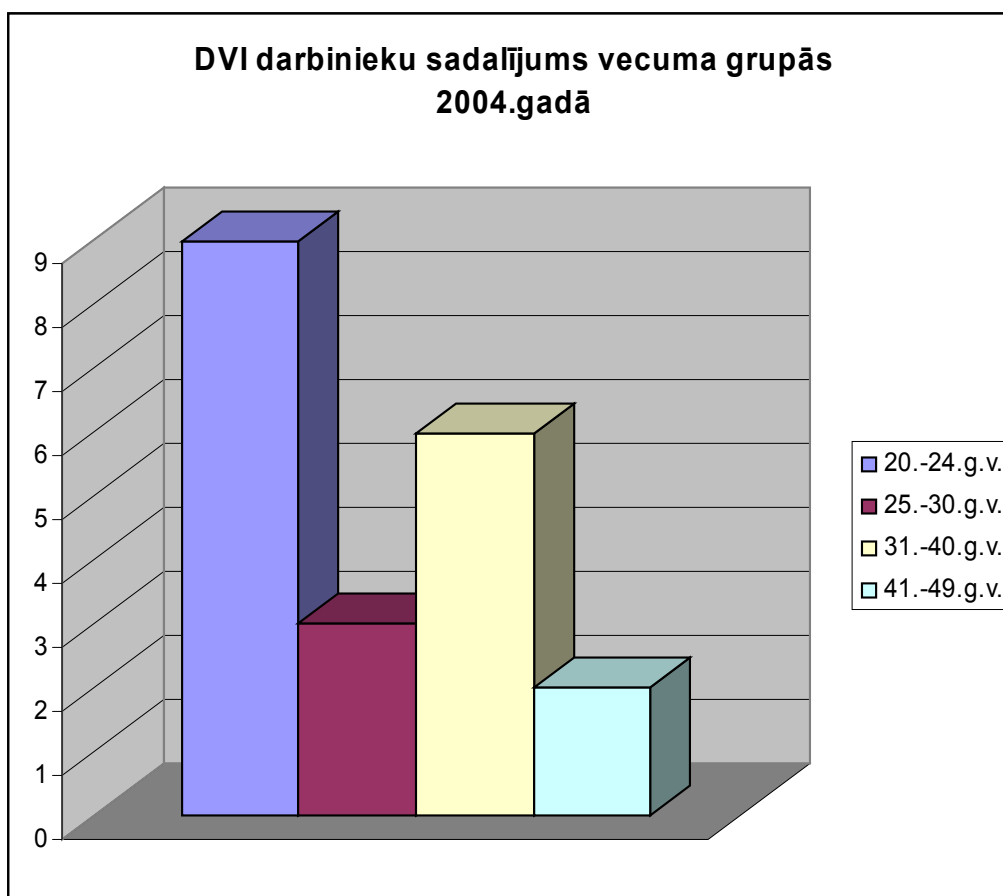
20.-24.g.v. – 9 darbinieki

25.-30g.v. - 3 darbinieki

31.-39.g.v. – 6 darbinieki

40.-49.g.v. – 2 darbinieki

Darbinieku vidējais vecums ir 29 gadi.

Darbinieku novērtēšana

Datu valsts inspekcija Valsts civildienesta likumā noteiktajā kārtībā veic ierēdņu novērtēšanu. Vienlaicīgi 2003.gadā tika konstatēta nepieciešamība novērtēt visus Datu valsts inspekcijas darbiniekus, ne

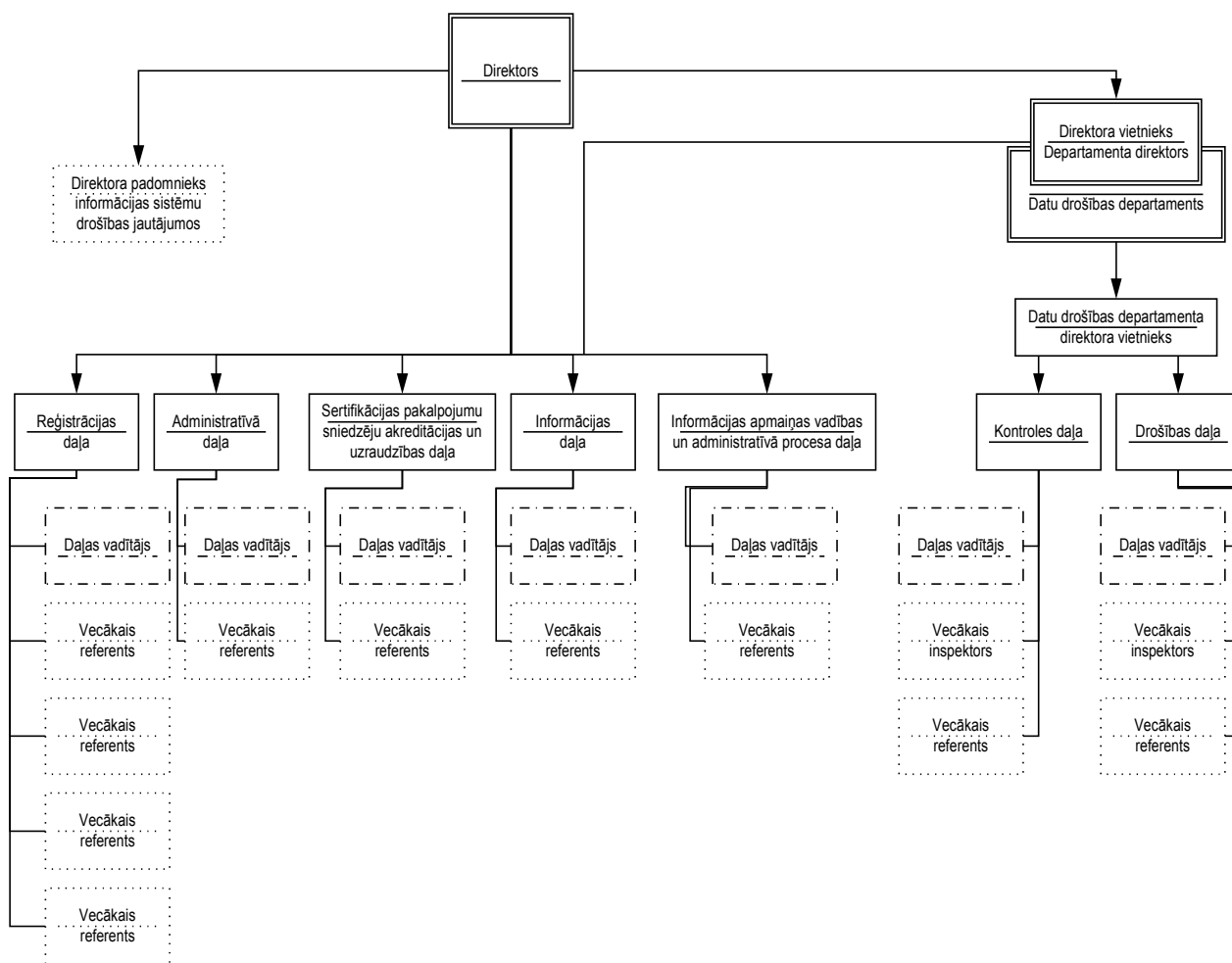
tikai ierēdņus, kas ļautu uzlabot Datu valsts inspekcijas darba efektivitāti un veicinātu to, ka darbinieki strādātu pēc iespējas labāk, attīstot savu potenciālu. Darbinieku novērtēšana iestādes vadītājam sniedz iespēju lietderīgāk sadalīt darba pienākumus starp darbiniekiem, uzlabot vai izveidot karjeras attīstības plānu, tādā veidā samazinot personāla mainību, kas publiskās pārvaldes iestādēs Latvijā ir ļoti aktuāls jautājums. Darbinieku novērtēšanai tika izvēlēta 360 grādu metode, kura 2004.gadā tika ieviesta daļēji – sniedzot iespēju darbiniekiem novērtēt pašiem sevi, darbinieku tiešajam vadītājam un iestādes vadītājam, bet 2005.gadā to plānots ieviest pilnībā, noskaidrojot arī klientu viedokli par Datu valsts inspekcijas darbinieku darbu. Novērtēšanas veikšanai tika izstrādāta anketa, kura ietvēra gan pienākumu izpildes, darba rezultātu un kompetenču novērtēšanu.

Darbinieku novērtēšana ir atbildīgs un psiholoģiski niansēts process, tādēļ Administratīvā daļa 2004.gada beigās veica skaidrošanas pasākumus, lai neradītu darba vietā papildus spriedzi un negatīvu darbinieku nostāju. Darbiniekiem tika skaidrots, ka novērtēšanas rezultātā ieguvums būs visiem, jo tiks konstatēti darba procesa galvenie šķēršļi, problēmas, kā arī izaicinājumi, tādejādi novērtēšanu var uzskatīt arī par svarīgu sastāvdaļu darbinieku darba kvalitātes uzlabošanā.

2005.gada ietvaros plānots pilnveidot darbinieku novērtēšanu un novērtēšanas nobeigumā katram darbiniekam ar DVI direktori būs iespēja pārrunāt sasniegtos rezultātus, lai kopumā varētu uzlabot inspekcijas darbības efektivitāti.

DVI struktūras shēma ar štata vietām

2005.gadā veicamie nozīmīgākie uzdevumi un plānotie pasākumi

1. Izstrādāt grozījumus Krimināllikumā, nosakot kriminālatbildību par personas datu nelikumīgu apstrādi.
2. Nodrošināt aizsardzību personas datiem, kas tiek izmantoti Eiropola vajadzībām.
3. Izstrādāt grozījumus FPDAL, precizējot reģistrējamās sistēmas un reģistrācijas procedūras, kā arī samazināts reģistrējamo sistēmu skaits privātajā sektorā.
4. Nodrošināt Datu valsts inspekcijas tiesiskā regulējuma atbilstību ES prasībām.
5. Izstrādāt rekomendācijas datu apstrādei video novērošanas jomā un darba civiltiesisko attiecību jomā.
6. Stiprināt DVI administratīvo kapacitāti atbilstoši ES prasību ieviešanai.
7. Noteikt prasības DVI uzvedības standartu un ētiskas rīcības kritērijus ievērošanas nodrošināšanai.
8. Izstrādāt grozījumus Informācijas atklātības likumā.
9. Izvērtēt Datu uzrauga institūta darbības nepieciešamību un ieguvumus. Izstrādāt attiecīgus grozījumus Fizisko personu datu aizsardzības likumā.
10. Palielinās valsts un pašvaldību personas datu apstrādes sistēmās veikto auditu skaits, kā arī DVI veikto auditu skaits.
11. Sabiedrību iepazīstināt ar savām tiesībām (bukleti, akcijas) pieprasīt un saņemt informāciju.
12. Ieviest DVI sabiedrisko attiecību un komunikāciju stratēģija.

13. Izstrādāt Datu valsts Inspekcijas Darbinieka grāmatu un precizēt iekšējās kārtības noteikumus;
14. Izveidot nacionālās datu aizsardzības uzraudzības vienību attiecībā uz vienoto Eiropola informācijas sistēmu.
15. Izveidot nacionālās datu aizsardzības uzraudzības vienību attiecībā uz vienoto Muitas informācijas sistēmu.